

แผนพัฒนาการเกษตรตำบลบ้านตึก
อำเภอศรีสัชนาลัย จังหวัดสุโขทัย
ปี ๒๕๖๖ – ๒๕๗๐
(ฉบับทบทวนปี ๒๕๖๘)

สำนักงานเกษตรอำเภอศรีสัชนาลัย
จังหวัดสุโขทัย

หลักฐานประกอบการพิจารณาประกอบการประเมินผลการปฏิบัติราชการ
ของเกษตรจังหวัด ตัวชี้วัดที่ ๑.๑.๗ ระดับความสำเร็จของการจัดทำ
แผนพัฒนาการเกษตร ระดับอำเภอ ปี ๒๕๖๖ – ๒๕๗๐ (ฉบับทบทวนปี ๒๕๖๗)
ตามแนวทาง การจัดทำแผนพัฒนาการเกษตร ระดับอำเภอ/ตำบล ปี ๒๕๖๒

คำนำ

ตามแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๐ ปี พ.ศ. ๒๕๕๐-๒๕๕๔ มุ่งเน้นให้บุคคล (คน) เข้ามามีส่วนร่วมในการวางแผนพัฒนาชุมชน กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ได้มีนโยบายปรับโครงสร้างตามแผนพัฒนาชุมชน โดยให้สำนักงานเกษตรอำเภอ เป็นหน่วยงานเดียวที่มีเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติในระดับชุมชน โดยมีศูนย์บริการและถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตรเป็นกลไกในการบริการ และถ่ายทอดความรู้ไปสู่เกษตรกร ในรูปแบบการมีส่วนร่วมของเกษตรกร และบูรณาการร่วมระหว่างหน่วยงานภาคี

เอกสารแผนพัฒนาการเกษตรประจำตำบลบ้านตึกนี้ จัดทำเพื่อวัตถุประสงค์ประกอบการปฏิบัติงาน การประสานงาน การบูรณาการ โครงการและกิจกรรมต่าง ๆ ภายในตำบลบ้านตึก ให้เกิดผลประโยชน์สูงสุดกับการประกอบอาชีพการเกษตรของเกษตรกรทุกด้านภายใต้การดำเนินงานของศูนย์บริการและถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตรประจำตำบลบ้านตึก และในการจัดทำแผนพัฒนาการเกษตรประจำตำบลฉบับนี้ได้รับความร่วมมือจากผู้นำชุมชน ตำบลบ้านตึก และคณะกรรมการบริหารศูนย์บริการและถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตรประจำตำบลบ้านตึกได้ร่วมกันพิจารณา สังเคราะห์ และเสนอแนวทางการเกษตรในการดำเนินการจัดทำเป็นอย่างดี ศูนย์บริการและถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตรประจำตำบลบ้านตึก ขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

นางกนกพร สุวรรณประสิทธิ์

นักวิชาการส่งเสริมการเกษตรปฏิบัติการ

สำนักงานเกษตรอำเภอศรีสัชนาลัย จังหวัดสุโขทัย

สารบัญ

หน้า

คำนำ

สารบัญ

สารบัญตาราง

สารบัญภาพ

บทที่ ๑ ข้อมูลสภาพทั่วไป

๑	ที่ตั้ง อาณาเขต ขอบเขตการปกครอง	
๑.๑	ที่ตั้ง ขนาดพื้นที่	๑
๑.๒	อาณาเขตติดต่อ	๑
๑.๓	การแบ่งเขตการปกครอง	๑
๒	ลักษณะภูมิประเทศ (Topographic)	
๒.๑	สภาพพื้นที่ภูเขา ป่าไม้ ที่ราบสูง ที่ราบลุ่ม	๒
๒.๒	ลักษณะทิศทาง ความลาดชัน	๓
๒.๓	ลักษณะดิน กลุ่มชุดดิน	๓
๓	สภาพภูมิอากาศ	
๓.๑	ลักษณะภูมิอากาศ	๘
๓.๒	ฤดูกาล	๘
๓.๓	สถิติปริมาณน้ำฝน	๘
๓.๔	อุณหภูมิและความชื้นสัมพัทธ์	๘
๔	เส้นทางคมนาคม	
๔.๑	ถนนหลวงสายหลัก/สายรอง	๙
๔.๒	ถนนหลวงเชื่อมต่อระหว่างจังหวัด	๙
๕	แหล่งน้ำและระบบชลประทาน	
๕.๑	แหล่งน้ำธรรมชาติ แม่น้ำ ลำคลอง หนอง บึง	๑๐
๕.๒	อ่างเก็บน้ำ เขื่อน ฝายทดน้ำ	๑๐
๖	สภาพเศรษฐกิจและสังคม	
๖.๑	โครงสร้างทางเศรษฐกิจที่สำคัญ	๑๑
๖.๒	จำนวนครัวเรือน แยกชายหญิง ช่วงอายุ ในเมือง/ชนบท	๑๑
๖.๓	การศึกษา	๑๒
๖.๔	สาธารณสุข	๑๒
๖.๕	ประเพณีและวัฒนธรรม	๑๓
๗	การใช้ประโยชน์ที่ดิน (Land Used)	๑๓
๘	ข้อมูลด้านการเกษตรที่สำคัญ/ พืชเศรษฐกิจที่สำคัญ	๑๔
๙	องค์กร/สถาบันต่าง ๆ	๑๕

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
บทที่ ๒ การวิเคราะห์สถานการณ์การเกษตรตำบลบ้านตึก	๑๗
๑. ข้อมูลประกอบการวิเคราะห์พื้นที่ของอำเภอ	๑๗
๑.๑ ข้อมูลประกอบการวิเคราะห์พื้นที่	๑๗
๑.๒ ประเด็นปัญหา สภาพของปัญหาแนวทางการแก้ไข	๒๔
๒. การจัดทำ TOWS Matrix	๓๙
บทที่ ๓ ทิศทาง/แนวทางการพัฒนาการเกษตรตำบลบ้านตึก	๔๓
๑. แนวทางการพัฒนา	๔๓
๑.๑ พัฒนาการผลิตรายสินค้า (พืช/ปศุสัตว์/ประมง)	๔๓
๑.๒ พัฒนาเกษตรกร/กลุ่ม/องค์กร	๔๔
๑.๓ พัฒนาพื้นที่และทรัพยากรการเกษตร	๔๕
๒. สรุปโครงการและงบประมาณตามแผนพัฒนาการเกษตร	๔๖
บรรณานุกรม	๔๘
ภาคผนวก	๔๙

สารบัญตาราง

	หน้า
ตารางที่ ๑ แสดงการแบ่งเขตการปกครอง จำแนกรายหมู่บ้าน ตำบลบ้านตึก	๑
ตารางที่ ๒ แสดงพื้นที่กลุ่มชุดดินตำบลบ้านตึก	๗
ตารางที่ ๓ แสดงจำนวนประชากร และจำนวนครัวเรือน ตำบลบ้านตึก	๑๑
ตารางที่ ๔ แสดงการใช้ประโยชน์ที่ดิน ตำบลบ้านตึก	๑๓
ตารางที่ ๕ แสดงพื้นที่ปลูกพืชเศรษฐกิจที่สำคัญของตำบลบ้านตึก	๑๕
ตารางที่ ๖ รายชื่อกลุ่มผู้ผลิต และผู้ประกอบการ OTOP ที่ได้รับการลงทะเบียน	๑๕
ตารางที่ ๗ ข้อมูลกลุ่มวิสาหกิจชุมชนตำบลบ้านตึก	๑๖
ตารางที่ ๘ แสดงหัวหน้าครัวเรือนจำแนกตามอายุ ตำบลบ้านตึก	๑๗
ตารางที่ ๙ แสดงลักษณะการประกอบอาชีพเกษตรกร ตำบลบ้านตึก	๑๘
ตารางที่ ๑๐ แสดงลักษณะการถือครองที่ดินของเกษตรกร ตำบลบ้านตึก	๑๘
ตารางที่ ๑๑ แสดงลักษณะประเภทเอกสารสิทธิ์ ตำบลบ้านตึก	๑๙
ตารางที่ ๑๒ แสดงจำนวนและสมาชิกสถาบันเกษตรกรตำบลบ้านตึก	๒๐
ตารางที่ ๑๓ แสดงจำนวนแหล่ง/ศูนย์เรียนรู้และบริการด้านการเกษตร ตำบลบ้านตึก	๒๐
ตารางที่ ๑๔ แสดงพื้นที่ปลูกทุเรียน ตำบลบ้านตึก	๒๑
ตารางที่ ๑๕ แสดงข้อมูลปราชญ์ชาวบ้านตำบลบ้านตึก	๒๒
ตารางที่ ๑๖ ศูนย์เครือข่ายของศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร ตำบลบ้านตึก	๒๒
ตารางที่ ๑๗ แสดงปฏิทินการทำงานแปลงใหญ่ทุเรียน ตำบลบ้านตึก	๒๓
ตารางที่ ๑๘ แสดงข้อมูลกลุ่มแปลงใหญ่ ตำบลบ้านตึก	๒๔
ตารางที่ ๑๘ แสดง Smart Farmer ต้นแบบในด้านการผลิตทุเรียน ตำบลบ้านตึก	๒๔
ตารางที่ ๑๙ แสดงเขตความเหมาะสม(พื้นที่ศักยภาพ) สำหรับปลูกลองกอง ตำบลบ้านตึก	๒๕
ตารางที่ ๒๐ แสดงพื้นที่ปลูกลองกอง ตำบลบ้านตึก อำเภอศรีสัชนาลัย จังหวัดสุโขทัย	๓๕
ตารางที่ ๒๑ แสดงปริมาณการปลูกลองกอง ตำบลบ้านตึก	๓๖
ตารางที่ ๒๒ แสดงต้นทุนการผลิตลองกอง ปี ๒๕๖๖ ตำบลบ้านตึก	๓๗
ตารางที่ ๒๓ แสดงประเด็นปัญหา สภาพของปัญหาแนวทางการแก้ไข	๓๙
ตารางที่ ๒๔ แสดงการวิเคราะห์ตาราง TOWS Matrix	๔๑

สารบัญภาพ

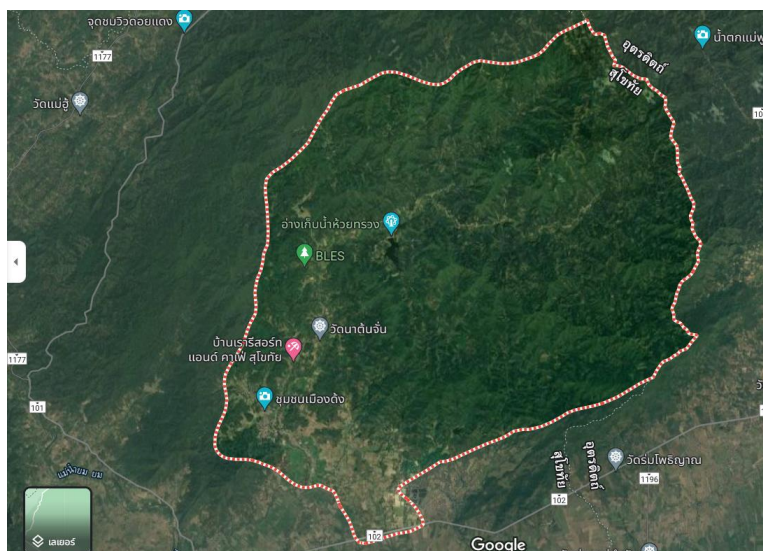
	หน้า
ภาพที่ ๑ แสดงที่ตั้งและอาณาเขตของตำบลบ้านตึก อำเภอสรีสัชชนาลัย	๑
ภาพที่ ๒ แสดงพื้นที่ป่าไม้ ตำบลบ้านตึก อำเภอสรีสัชชนาลัย	๒
ภาพที่ ๓ แสดงลักษณะภูมิประเทศ ตำบลบ้านตึก อำเภอสรีสัชชนาลัย	๓
ภาพที่ ๔ แสดงกลุ่มชุดดินของตำบลบ้านตึก อำเภอสรีสัชชนาลัย	๗
ภาพที่ ๕ แสดงปริมาณน้ำฝนเฉลี่ยในรอบ ๓๐ ปี ตั้งแต่ ปี ๒๕๓๔-๒๕๖๓	๘
ภาพที่ ๖ แสดงค่าอุณหภูมิเฉลี่ยในรอบ ๓๐ ปี ตั้งแต่ ปี พ.ศ. ๒๕๓๔ – ๒๕๖๔	๙
ภาพที่ ๗ แผนที่แสดงเส้นทางคมนาคม ตำบลบ้านตึก อำเภอสรีสัชชนาลัย	๙
ภาพที่ ๘ แผนที่แสดงแหล่งน้ำ ตำบลบ้านตึก อำเภอสรีสัชชนาลัย	๑๐
ภาพที่ ๙ แสดงจำนวนประชากร ครวเรือน และครัวเรือนเกษตรกรตำบลบ้านตึก	๑๒
ภาพที่ ๑๐ แผนที่แสดงการใช้ประโยชน์ที่ดิน ตำบลบ้านตึก	๑๔
ภาพที่ ๑๑ แผนที่แสดงประเภทการใช้ประโยชน์ที่ดิน ตำบลบ้านตึก	๑๔
ภาพที่ ๑๒ แสดงเขตความเหมาะสม (พื้นที่ศักยภาพ) สำหรับปลูกทุเรียน ตำบลบ้านตึก	๒๘
ภาพที่ ๑๓ แสดงร้อยละแต่ละระดับชั้นความเหมาะสมสำหรับทุเรียน ตำบลบ้านตึก	๒๘
ภาพที่ ๑๔ แผนที่แสดงพื้นที่ปลูกทุเรียน ตามระดับชั้นความเหมาะสม ตำบลบ้านตึก	๓๐
ภาพที่ ๑๕ แสดงร้อยละพื้นที่ปลูกทุเรียน ตามระดับชั้นความเหมาะสม ตำบลบ้านตึก	๓๐
ภาพที่ ๑๖ แสดงปฏิทินการผลิตทุเรียนในตำบลบ้านตึก	๓๑
ภาพที่ ๑๗ แสดงเขตความเหมาะสม (พื้นที่ศักยภาพ) สำหรับปลูกลองกอง ตำบลบ้านตึก	๓๔
ภาพที่ ๑๘ แสดงร้อยละแต่ละระดับชั้นความเหมาะสมสำหรับลองกอง ตำบลบ้านตึก	๓๕
ภาพที่ ๑๙ แสดงปฏิทินการผลิตลองกอง ตำบลบ้านตึก อำเภอสรีสัชชนาลัย จังหวัดสุโขทัย	๓๗

หมู่ที่ ๓ บ้านปลายนา	๑,๓๒๙.๐๗	๓๗๒
หมู่ที่ ๔ บ้านกนก	๑,๕๓๑.๔๔	๒๖๑
หมู่ที่ ๕ บ้านนาต้นจั่น	๔,๗๔๐.๒๕	๔๒๙
หมู่ที่ ๖ บ้านดงยาปา	๒,๘๐๒.๗๕	๒๖๗
หมู่ที่ ๗ บ้านห้วยตม	๑๐,๘๘๗.๕๐	๒๘๔
หมู่ที่ ๘ บ้านแม่คุ	๔,๑๑๔.๐๐	๒๑๑
หมู่ที่ ๙ บ้านห้วยสัก	๑,๕๖๘.๓๒	๑๔๐
หมู่ที่ ๑๐ บ้านหมอนสูง	๑,๕๕๔.๒๕	๓๔๘
หมู่ที่ ๑๑ บ้านปลายนา	๕๓๗.๕๘	๒๕๑
หมู่ที่ ๑๒ บ้านปากทรวง	๔,๖๔๐.๕๐	๑๗๕
หมู่ที่ ๑๓ บ้านกนกใต้	๓๑๑.๘๔	๑๖๕
หมู่ที่ ๑๔ บ้านแม่รากกลาง	๓๘.๐๐	๑๕๙
รวม	๓๗,๕๖๓.๒๑	๓,๗๑๐

(ที่มา : สำนักทะเบียนอำเภอศรีสัชนาลัย, พ.ศ.๒๕๖๗)

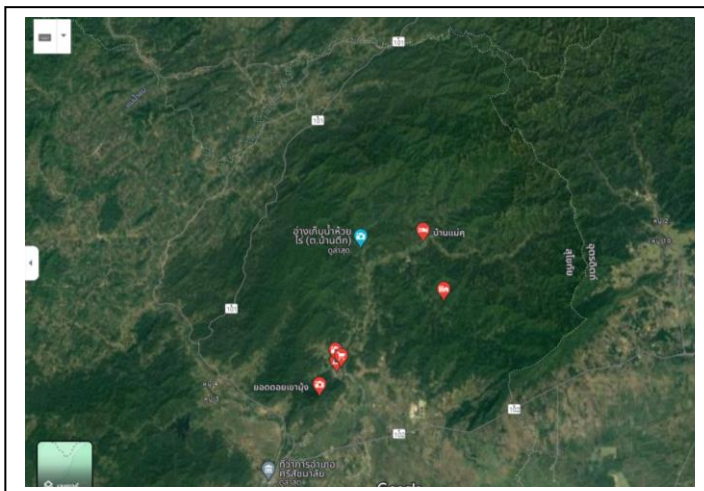
๒. ลักษณะภูมิประเทศ (Topographic)

๒.๑ พื้นที่ส่วนใหญ่มีลักษณะภูเขาล้อมรอบพื้นที่ราบ ทำให้สภาพพื้นที่ตำบลบ้านตึกมีลักษณะเป็นแอ่งกระทะมีภูเขาล้อมรอบ

ภาพที่ ๒ แสดงพื้นที่ป่าไม้ ตำบลบ้านตึก อำเภอศรีสัชนาลัย
(ที่มา : <https://agri-map-online.moac.go.th/>, พ.ศ.๒๕๖๗)

๒.๒ สภาพพื้นที่ ความลาดชัน พื้นที่ส่วนใหญ่เป็นป่าเบญจพรรณ พื้นที่เกือบทั้งตำบลเป็นพื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติ ป่าไม้ต้นน้ำลำห้วยแม่มราก ได้แก่ พื้นที่บางส่วนของหมู่ที่ ๗ บ้านห้วยตม

ภาพที่ ๓ แสดงลักษณะภูมิประเทศ ตำบลบ้านตึก อำเภอสรีสะเกษ
(ที่มา : <https://www.google.com/maps/search>, พ.ศ.๒๕๖๗)

๒.๓ ลักษณะดิน กลุ่มชุดดิน

ตำบลบ้านตึก อำเภอสรีสะเกษ มีกลุ่มชุดดินเหมาะสมกับการปลูกพืชจำนวน ๑๑ กลุ่มชุดดิน คือ กลุ่มชุดดินที่ ๗/๔๗C, ๗/๔๗D, ๗/๔๗E, ๑๕, ๕๕B, ๖๒, ๓๗B/๔๙B, ๔๗C, ๔๗C/๕๕C, ๔๗D/๔๗E, ๔๘D จะเห็นได้ว่าบางหมายเลขอาจมีตัวอักษรภาษาอังกฤษกำกับ ได้แก่ B, C, D หรือ E ซึ่งหมายถึงความลาดชัน ของพื้นที่ที่ปรากฏพบในหน่วยพื้นที่นั้น ๆ

- B มีเปอร์เซ็นต์ความลาดชัน ๒-๕ %
- C มีเปอร์เซ็นต์ความลาดชัน ๕-๑๒ %
- D มีเปอร์เซ็นต์ความลาดชัน ๑๒-๒๐ %
- E มีเปอร์เซ็นต์ความลาดชัน ๒๐-๓๕

โดยมีรายละเอียดดังนี้

๑. กลุ่มชุดดินที่ ๗

ชุดดิน : ชุดดินเดิมบาง (Db) ชุดดินน่าน (Na) ชุดดินนครปฐม (Np) ชุดดินผักกาด (Pat) ชุดดินสุขโขทัย (Skt) ชุดดินท่าตูม (Tt) ชุดดินอุตรดิตถ์ (Utt) ชุดดินระโนด (Ran)

ลักษณะเด่น : กลุ่มดินเหนียวลึกมากที่เกิดจากตะกอนลำนํ้า ปฏิกริยาดินเป็นกลางถึงเป็นด่าง การระบายน้ำค่อนข้างเร็ว ความอุดมสมบูรณ์ปานกลาง

ปัญหา : โครงสร้างแน่นทึบ ดินแห้งแข็ง ทำให้ไถพรวนยาก ขาดแคลนน้ำ และน้ำท่วมขังในฤดูฝน ทำความเสียหายกับพืชที่ไม่ชอบน้ำ

แนวทางการจัดการ :

- ปลูกข้าว ไถพรวนขณะที่ดินมีความชื้นที่เหมาะสม ไถกลบตอซัง ปล่อยไว้ ๓-๔ สัปดาห์ หรือ ไถกลบพืชปุ๋ยสด (หวานโสนอัฟริกันหรือโสนอินเดีย ๔-๖ กิโลกรัม/ไร่ ไถกลบเมื่ออายุ ๕๐-๗๐ วัน ปล่อยทิ้งไว้ ๑-๒ สัปดาห์) ร่วมกับการใช้ปุ๋ยอินทรีย์น้ำหรือปุ๋ยเคมีสูตร ๑๖-๒๐-๐ ใส่ปุ๋ยแต่งหน้าหลังปักดำ ๓๕-๔๐ วัน พัฒนาแหล่งน้ำ

ไว้ใช้ในช่วงที่ข้าวขาดน้ำหรือทำนาครั้งที่ ๒ หรือใช้ปลูกพืชไร่หรือพืชผักหลังเก็บเกี่ยวข้าว โดยทำร่องแบบเตี้ย ปรับปรุงดินด้วยปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอก ๑-๒ ตัน/ไร่ ร่วมกับปุ๋ยเคมีหรือปุ๋ยอินทรีย์น้ำ

- ปลูกพืชผักหรือไม้ผล ยกร่องกว้าง ๖-๘ เมตร คูน้ำกว้าง ๑.๐-๑.๕ เมตร ลึก ๐.๕-๑.๐ เมตร ร่องแปลงปลูกอยู่สูงจากระดับน้ำที่เคยท่วม ปรับปรุงดินด้วยปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอก ๑-๒ ตัน/ไร่ ร่วมกับปุ๋ยเคมีหรือปุ๋ยอินทรีย์น้ำ หรือขุดหลุมปลูกขนาด ๕๐x๕๐x๕๐ ซม. ปรับปรุงหลุมปลูกด้วยปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอก ๑๕-๒๕ กิโลกรัม/หลุม ในช่วงเจริญเติบโต ก่อนเก็บผลผลิตและภายหลังเก็บผลผลิต ใช้ปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอกร่วมกับปุ๋ยเคมีหรือปุ๋ยอินทรีย์น้ำ ตามชนิดพืชที่ปลูก พัฒนาแหล่งน้ำและจัดระบบการให้น้ำในแปลงปลูก

๒. กลุ่มชุดดินที่ ๑๕

ชุดดิน : ชุดดินหล่มสัก (La) ชุดดินแม่สาย (Ms) และชุดดินแม่ทะ (Mta)

ลักษณะเด่น : กลุ่มดินทรายแป้งสีมากที่เกิดจากตะกอนลำนํ้า ปฏิกริยาดินเป็นกลางหรือเป็นด่าง การระบายน้ำเร็วถึงค่อนข้างเร็ว ความอุดมสมบูรณ์ต่ำถึงปานกลาง

ปัญหา : หน้าดินแน่นทึบ ความอุดมสมบูรณ์ต่ำ บางพื้นที่ขาดแคลนน้ำ และน้ำท่วมขังในฤดูฝน ทำให้ความเสียหายกับพืชที่ไม่ชอบน้ำ

แนวทางการจัดการ :

- ปลูกข้าว ไกล่กลบตอซัง ปล่อยทิ้งไว้ ๓-๔ สัปดาห์ หรือไถกลบพืชปุ๋ยสด (สัสนั้พริกัันหรือสัสนั้อินเดีย ๖-๘ ตัน/ไร่ ไถกลบก่อนออกดอก ๑-๒ สัปดาห์) ร่วมกับการใช้ปุ๋ยอินทรีย์น้ำหรือปุ๋ยเคมีสูตร ๑๕-๑๕-๑๕ ใส่ปุ๋ยแต่งหน้าหลังปักดำ ๓๕-๔๕ วัน การปักดำข้าวควรเพิ่มจำนวนต้นต่อกอให้มากขึ้น พัฒนาแหล่งน้ำและจัดระบบการให้น้ำในช่วงที่ข้าวขาดน้ำหรือใช้ทำนาครั้งที่ ๒ หรือปลูกพืชไร่ พืชผักหรือพืชตระกูลถั่วหลังเก็บเกี่ยวข้าว โดยทำร่องแบบเตี้ย ปรับปรุงดินด้วยปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอก ๒-๓ ตัน/ไร่ ร่วมกับปุ๋ยเคมีหรือปุ๋ยอินทรีย์น้ำ

- ปลูกพืชไร่ พืชผักหรือไม้ผล ยกร่องกว้าง ๖-๘ เมตร คูน้ำกว้าง ๑.๐-๑.๕ เมตร ลึก ๐.๕-๑.๐ เมตร มีคันดินอัดแน่นล้อมรอบ ปรับปรุงดินด้วยปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอก ๒-๓ ตัน/ไร่ ร่วมกับปุ๋ยเคมีหรือปุ๋ยอินทรีย์น้ำ หรือขุดหลุมปลูกขนาด ๕๐x๕๐x๕๐ ซม. พร้อมปรับปรุงหลุมปลูกด้วยอินทรีย์วัตถุ ปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอก ๒๕-๕๐ กิโลกรัม/หลุม ในช่วงเจริญเติบโต ก่อนเก็บผลผลิตและภายหลังเก็บผลผลิต ใช้ปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอกร่วมกับปุ๋ยเคมี หรือปุ๋ยอินทรีย์น้ำตามชนิดพืชที่ปลูก พัฒนาแหล่งน้ำและจัดระบบการให้น้ำในแปลงปลูก

๓. กลุ่มชุดดินที่ ๓๗

ชุดดิน : ชุดดินบ่อไทย (Bo) ชุดดินนาคู (Nu) และชุดดินทับเสลา (Tas)

ลักษณะเด่น : กลุ่มดินร่วนหยาบสีปานกลาง ที่เกิดจากการสลายตัวหรือพัดพาตะกอนเนื้อหยาบ มาทับถมบนชั้นหินผุในช่วงความลึก ๕๐-๑๐๐ ซม. จากผิวดิน ปฏิกริยาดินเป็นกรดจัดมาก การระบายน้ำดีถึงดีปานกลาง ความอุดมสมบูรณ์ต่ำ

ปัญหา : ดินปนทราย ความอุดมสมบูรณ์ต่ำ ขาดแคลนน้ำ ในพื้นที่ที่มีความลาดชัน ดินง่ายต่อการถูกชะล้างพังทลายสูญเสียหน้าดิน

แนวทางการจัดการ :

- ปลูกข้าว ไม่เหมาะสำหรับปลูกข้าว

- ปลูกพืชไร่ พืชผักหรือไม้ผล ขุดหลุมปลูกขนาด ๕๐x๕๐x๕๐ ซม. ปรับปรุงหลุมปลูกด้วยปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอก ๒๐-๓๕ กิโลกรัม/หลุม ร่วมกับปุ๋ยเคมีหรือปุ๋ยอินทรีย์น้ำ มีระบบอนุรักษ์ดินและน้ำ เช่น ทำขั้นบันไดคันดิน ปลูกพืชคลุมดิน ปลูกพืชแซม วัสดุคลุมดิน ทำแนวรั้วหรือทำฐานหญ้าแฝกเฉพาะต้น ในช่วงเจริญเติบโต ก่อนเก็บผลผลิตและภายหลังเก็บผลผลิต ใช้ปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอกร่วมกับปุ๋ยเคมีหรือปุ๋ยอินทรีย์น้ำ ตามชนิดพืชที่ปลูก พัฒนาแหล่งน้ำและจัดระบบการให้น้ำในแปลงปลูก

๔. กลุ่มชุดดินที่ ๔๗

ชุดดิน : ชุดดินลี (Li) ชุดดินมวกเหล็ก (ML) ชุดดินนครสวรรค์ (Ns) ชุดดินโป่งน้ำร้อน (Pon) ชุดดินสบปราบ (So) และชุดดินท่าลี่ (TL)

ลักษณะเด่น : กลุ่มดินต้นถึงชั้นหินพื้น ปฏิกริยาดินเป็นกรดถึงเป็นกลาง มีการระบายน้ำดี ความอุดมสมบูรณ์ต่ำ

ปัญหา : ดินต้นถึงชั้นหินพื้น ความอุดมสมบูรณ์ต่ำ ขาดแคลนน้ำและเกิดการชะล้างพังทลายสูญเสียหน้าดินในพื้นที่ลาดชัน บางพื้นที่มีเศษหินหรือหินพื้นผิวที่โผล่บริเวณหน้าดิน

แนวทางการจัดการ :

- ปลูกข้าว พื้นที่ที่เป็นดินต้นมาก มีเศษหินหรือหินพื้นผิวมาก ไม่เหมาะสมสำหรับการทำการเกษตร ควรปล่อยไว้ให้เป็นป่า หรือปลูกไม้ใช้สอยโตเร็ว

- ปลูกพืชไร่ พืชผักหรือไม้ผล ชุดหลุมปลูกถึงชั้นหินพื้นหรือชุดหลุมขนาด ๕๐x๕๐x๕๐ ซม. ปรับปรุงหลุมปลูกด้วยหน้าดินที่ไม่มีเศษหินหรือก้อนหินร่วมกับปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอก ๒๕-๕๐ กิโลกรัม/หลุม ควรมีไม้ค้ำยันและเอาหน้าดินบริเวณใกล้เคียงมาผสมกับปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอกพูนโคนอยู่เป็นประจำ มีระบบอนุรักษ์ดินและน้ำ เช่น ปลูกพืชคลุมดิน มีวัสดุคลุมดิน ปลูกพืชแซม ทำแนวรั้วหรือทำฐานหญ้าแฝกเฉพาะต้น ใช้ปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอกร่วมกับปุ๋ยเคมีหรือปุ๋ยอินทรีย์น้ำ ตามชนิดพืชที่ปลูก พัฒนาแหล่งน้ำและจัดระบบการให้น้ำในแปลงปลูก

๕. กลุ่มชุดดินที่ ๔๘

ชุดดิน : ชุดดินแมริม (Mr) ชุดดินน้ำขุน (Ncu) ชุดดินพะเยา (Pa๐) และชุดดินท่ายาง (Ty)

ลักษณะเด่น : กลุ่มดินต้นถึงกอนหินหรือเศษหิน และอาจพบชั้นหินพื้นภายในความลึก ๑๕๐ ซม. จากผิวดิน ปฏิกริยาดินเป็นกรดถึงเป็นกลาง การระบายน้ำดี ความอุดมสมบูรณ์ต่ำ

ปัญหา : ดินต้นถึงชั้นกอนกรวดหรือลูกรังหนาแน่นมาก ความอุดมสมบูรณ์ต่ำ ขาดแคลนน้ำ และเกิดการชะล้างพังทลายสูญเสียหน้าดิน ในพื้นที่ที่มีความลาดชัน

แนวทางการจัดการ :

- ปลูกข้าว พื้นที่ที่เป็นดินต้นมาก มีเศษหินหรือหินพื้นผิวมาก ไม่เหมาะสมสำหรับการทำการเกษตร ควรปล่อยไว้ให้เป็นป่า หรือปลูกไม้ใช้สอยโตเร็ว

- ปลูกพืชไร่ พืชผักหรือไม้ผล ชุดหลุมปลูกขนาด ๗๕x๗๕x๗๕ ซม. ปรับปรุงหลุมปลูกด้วยหน้าดินร่วมกับปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอก ๒๕-๕๐ กิโลกรัม/หลุม มีระบบอนุรักษ์ดินและน้ำ เช่น การสร้างคันดิน ทำขั้นบันได ทำฐานปลูกเฉพาะต้น ปลูกพืชคลุมดิน ทำแนวรั้วหรือทำฐานเฉพาะต้นหญ้าแฝก ในช่วงเจริญเติบโต ก่อนเก็บผลผลิต และภายหลังเก็บผลผลิต ใช้ปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอกร่วมกับปุ๋ยเคมีหรือปุ๋ยอินทรีย์น้ำ ตามชนิดพืชที่ปลูก พัฒนาแหล่งน้ำและจัดระบบการให้น้ำในแปลงปลูก

๖. กลุ่มชุดดินที่ ๔๙

ชุดดิน : ชุดดินบรปือ (Bb) ชุดดินโพธิ์พล (Pp) ชุดดินสกล (Sk) และชุดดินสระแก้ว (Ska)

ลักษณะเด่น : กลุ่มดินต้นถึงลูกรังหรือชั้นเชื่อมแข็งของเหล็กที่บดอยู่บนชั้นดินเหนียว ปฏิกริยาดินเป็นกรดถึงเป็นกลาง การระบายน้ำดีถึงดีปานกลาง ความอุดมสมบูรณ์ต่ำ

ปัญหา : ดินต้นถึงชั้นกอนกรวดหรือลูกรังที่บดอยู่บนชั้นดินเหนียว ความอุดมสมบูรณ์ต่ำ ขาดแคลนน้ำ และเกิดการชะล้างพังทลายสูญเสียหน้าดินในพื้นที่ที่มีความลาดชัน

แนวทางการจัดการ :

- ปลูกข้าว พื้นที่ที่เป็นดินต้นมาก มีเศษหินหรือหินพื้นผิวมาก ไม่เหมาะสมสำหรับการทำการเกษตร ควรปล่อยไว้ให้เป็นป่า หรือปลูกไม้ใช้สอยโตเร็ว

- ปลุกพีชไร่ พีชผักหรือไม้ผล ขุดหลุมปลูกขนาด ๗๕x๗๕x๗๕ ซม. ปรับปรุงหลุมปลูกด้วยหน้าดินร่วมกับปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอก ๒๕-๕๐ กิโลกรัม/หลุม มีระบบอนุรักษ์ดินและน้ำ เช่น การสร้างคันดิน ทำขั้นบันได ปลุกพีชคลุมดิน ทำแนวรั้วหรือทำฐานหญ้าแฝกเฉพาะต้น ในช่วงเจริญเติบโต ก่อนเก็บผลผลิตและภายหลังเก็บผลผลิต ใช้ปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอกร่วมกับปุ๋ยเคมีหรือปุ๋ยอินทรีย์น้ำ ตามชนิดพืชที่ปลูก พัฒนาแหล่งน้ำและจัดระบบการให้น้ำในแปลงปลูก

๗. กลุ่มชุดดินที่ ๕๕

ชุดดิน : ชุดดินจัตุรัส (Ct) และชุดดินวังสะพุง (Ws)

ลักษณะเด่น : กลุ่มดินลึกปานกลางถึงชั้นหินพื้น เศษหิน ก้อนหินหรือลูกรัง ปฏิกริยาดินเป็นกลางหรือเป็นด่าง การระบายน้ำดีถึงดีปานกลาง ความอุดมสมบูรณ์ปานกลาง

ปัญหา : ดินลึกปานกลางถึงชั้นหินพื้น เศษหิน ก้อนกรวดหรือลูกรัง ขาดแคลนน้ำ และเกิดการชะล้างพังทลายสูญเสียหน้าดินในพื้นที่ลาดชัน

แนวทางการจัดการ :

- ปลุกพีชไร่ พีชผัก เลือกพื้นที่ค่อนข้างราบเรียบ จัดระบบการปลูกพืชให้หมุนเวียนตลอดทั้งปี ปรับปรุงดินด้วยปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอก ๒-๓ ตัน/ไร่ หรือไถกลบพืชปุ๋ยสด (หวานเมล็ดถั่วพราง ๘-๑๐ กิโลกรัม/ไร่ เมล็ดถั่วพุ่ม ๖-๘ กิโลกรัม/ไร่ หรือปอเทือง ๔-๖ กิโลกรัม/ไร่ ไถกลบระยะออกดอก ปล่อยไว้ ๑-๒ สัปดาห์) ร่วมกับปุ๋ยเคมีหรือปุ๋ยอินทรีย์น้ำ ไถพรวนและปลูกพืชตามแนวระดับ มีวัสดุคลุมดิน ปลุกพืชหมุนเวียน ปลุกพืชสลับเป็นแถบ หรือทำแนวรั้วหญ้าแฝก พัฒนาแหล่งน้ำและจัดระบบการให้น้ำในแปลงปลูก

- ปลุกไม้ผล ขุดหลุมปลูกขนาด ๕๐x๕๐x๕๐ ซม. ปรับปรุงหลุมปลูกด้วยปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอก ๒๐-๓๕ กิโลกรัม/หลุม มีระบบอนุรักษ์ดินและน้ำ เช่น ปลุกพีชคลุมดิน มีวัสดุคลุมดิน ปลุกพีชแซม สร้างคันดินขั้นบันได ทำแนวรั้วหรือทำฐานหญ้าแฝกเฉพาะต้น ในช่วงเจริญเติบโต ก่อนเก็บผลผลิตและภายหลังเก็บผลผลิต ใช้ปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอกร่วมกับปุ๋ยเคมีหรือปุ๋ยอินทรีย์น้ำ ตามชนิดพืชที่ปลูก พัฒนาแหล่งน้ำและจัดระบบการให้น้ำในแปลงปลูก

๘. กลุ่มชุดดินที่ ๖๒

ชุดดิน : พื้นที่ลาดชันเชิงซ้อน (SC : slope complex)

ลักษณะเด่น : พื้นที่ลาดชันเชิงซ้อนที่มีความลาดชันมากกว่า ๓๕ เปอร์เซ็นต์ พื้นที่บริเวณนี้ยังไม่มีการศึกษา สำรวจและจำแนกดิน เนื่องจากสภาพพื้นที่มีความลาดชันสูง ซึ่งถือว่ายากต่อการจัดการดูแลรักษาสำหรับการเกษตร

ปัญหา : มีความลาดชันสูงมาก ในพื้นที่ทำการเกษตรจะเกิดการชะล้างพังทลายสูญเสียหน้าดินอย่างรุนแรง ขาดแคลนน้ำและบางพื้นที่อาจพบชั้นหินพื้นหรือเศษหินกระจัดกระจายอยู่บริเวณหน้าดิน

แนวทางการจัดการ : ควรปล่อยไว้ให้เป็นป่าตามธรรมชาติ เป็นที่อยู่อาศัยของสัตว์ป่า แหล่งต้นน้ำลำธาร ในกรณีที่จำเป็นต้องนำมาใช้ประโยชน์ทางการเกษตร จำเป็นต้องมีการศึกษาดินก่อน เพื่อให้ทราบถึงความเหมาะสมของดินสำหรับการปลูกพืช โดยมีการใช้ประโยชน์ที่ดินในเชิงอนุรักษ์หรือวนเกษตร ในบริเวณพื้นที่ที่เป็นดินลึกและสามารถพัฒนาแหล่งน้ำได้ มีระบบอนุรักษ์ดินและน้ำ เช่น ปลุกพีชคลุมดิน ทำแนวรั้วหญ้าแฝกและขุดหลุมปลูกเฉพาะต้น โดยไม่มีการทำลายไม้พื้นล่าง สำหรับในพื้นที่ที่ไม่มีศักยภาพทางการเกษตร ควรรักษาไว้ให้เป็นสวนป่า สร้างสวนป่าหรือใช้ปลูกไม้ใช้สอยโตเร็ว

๓. สภาพภูมิอากาศ

๓.๑ ลักษณะภูมิอากาศ

ตำบลบ้านตึก อำเภอศรีสัชนาลัย มีลักษณะภูมิอากาศเปลี่ยนแปลงไปตามอิทธิพลของลมมรสุมตะวันตกเฉียงใต้ และมรสุมตะวันออกเฉียงเหนือ

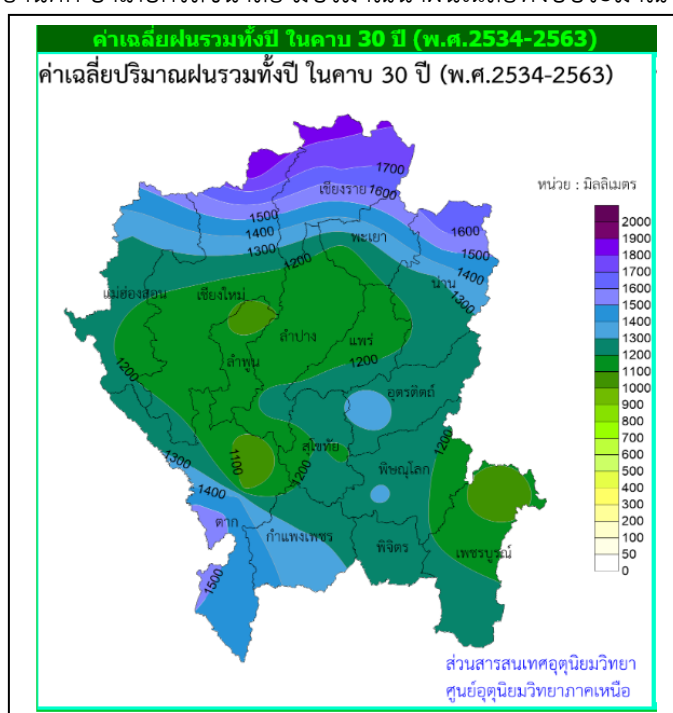
๓.๒ ฤดูกาล

ตำบลบ้านตึก อำเภอศรีสัชนาลัย แบ่งออกได้เป็น ๓ ฤดู ได้แก่

- ฤดูร้อน
- ฤดูฝน
- ฤดูหนาว

๓.๓ ปริมาณน้ำฝน

ตำบลบ้านตึก อำเภอศรีสัชนาลัย มีปริมาณน้ำฝนเฉลี่ยทั้งปีประมาณ ๑,๒๐๘.๘๘ มิลลิเมตร

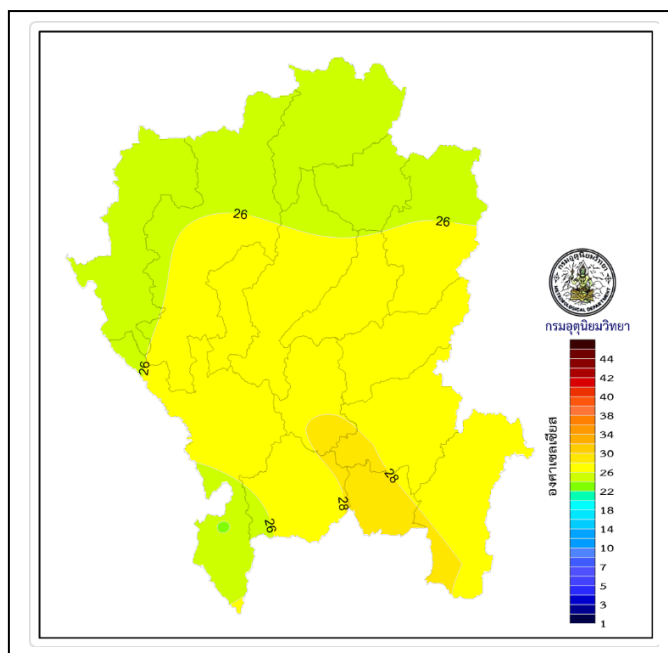

ภาพที่ ๕ แสดงปริมาณน้ำฝนเฉลี่ยในรอบ ๓๐ ปี ตั้งแต่ ปี ๒๕๓๔-๒๕๖๓

(ที่มา: กรมอุตุนิยมวิทยา, ๒๕๖๗)

๓.๔ อุณหภูมิ

ตำบลบ้านตึก อำเภอศรีสัชนาลัย มีอุณหภูมิ ในช่วงระหว่างปี พ.ศ. ๒๕๔๘-๒๕๕๑ อุณหภูมิสูงสุด วัดได้ ๓๗ องศาเซลเซียส และอุณหภูมิต่ำสุดวัดได้ ๑๖.๕ องศาเซลเซียส และมีอุณหภูมิเฉลี่ย ๓๓.๘ องศาเซลเซียส

ภาพที่ ๖ แสดงค่าอุณหภูมิเฉลี่ยในรอบ ๓๐ ปี ตั้งแต่ ปี พ.ศ. ๒๕๓๔ - ๒๕๖๔
(ที่มา: กรมอุตุนิยมวิทยา, ๒๕๖๗)

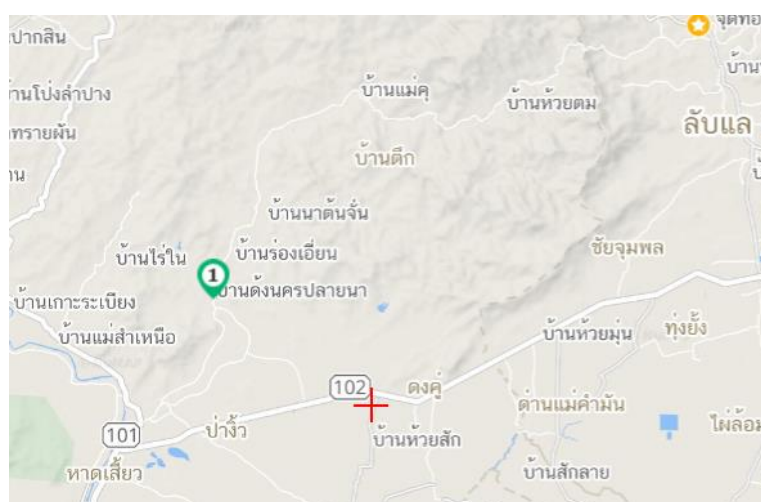
๔. เส้นทางคมนาคม

๔.๑ เส้นทางคมนาคมระหว่างตำบล

ตำบลบ้านดึก อำเภอสรีสัชนาลัย มีถนนสามารถติดต่อระหว่างหมู่บ้านได้สะดวก โดยมีถนนสายห้วยสัก ตะเพียนทอง – ห้วยต้ม เป็นถนนสายหลักในการเชื่อมต่อระหว่างหมู่บ้าน และภายนอกตำบลบ้านดึก มีระยะทางรวม ๓๕ กิโลเมตร นอกจากนี้ภายในหมู่บ้านยังมีถนนลาดยาง ถนนคอนกรีตเสริมเหล็ก และถนนลูกรังในการสัญจร

๔.๒ ถนนหลวงเชื่อมต่อระหว่างตำบล

ตำบลบ้านดึก อำเภอสรีสัชนาลัย มีทางหลวงหมายเลข ๑๐๒ จากจังหวัดอุตรดิตถ์ ผ่านหมู่ที่ ๙ ตำบลบ้านดึก เชื่อมระหว่างตำบลบ้านดึกและตำบลป่าจั่ว อำเภอสรีสัชนาลัย เชื่อมไปถึงอำเภอลับแลจังหวัดอุตรดิตถ์

ภาพที่ ๗ แผนที่แสดงเส้นทางคมนาคม ตำบลบ้านดึก อำเภอสรีสัชนาลัย
(ที่มา: ระบบสารสนเทศเพื่อการเดินทาง, ๒๕๖๗)

๕. แหล่งน้ำและระบบชลประทาน

ตำบลบ้านตึก อำเภอศรีสัชนาลัย เป็นพื้นที่ ที่มีแหล่งน้ำธรรมชาติที่สำคัญ ๆ หลายแห่ง ดังนี้

๕.๑ แหล่งน้ำธรรมชาติ

บ้านตึกไม่มีแม่น้ำไหลผ่าน แต่มีห้วยแม่รากเป็นลำน้ำสายหลัก ไหลผ่านหมู่ที่ ๗, ๖, ๘, ๑๒, ๕, ๒, ๑๔, ๑ และหมู่ที่ ๑๐ โดยจะไหลลงสู่แม่น้ำยมที่ตำบลป่าจั่ว ฤดูแล้งน้ำจะตื้นเขิน นอกจากนี้ยังมีลำห้วยสายเล็กอีกไม่น้อยกว่า ๓๐ สาย โดยส่วนใหญ่จะมีลักษณะแห้งเหือดไม่สามารถใช้ประโยชน์ในฤดูแล้งได้

๕.๒ โครงการชลประทาน

อ่างเก็บน้ำห้วยทรวง อันเนื่องมาจากพระราชดำริ

โดยมีวัตถุประสงค์ ดังนี้

๑. ส่งน้ำช่วยเหลือพื้นที่เพาะปลูกในเขตโครงการฝายศรีเชลียงได้ประมาณ ๒๔,๐๐๐ ไร่ ในฤดูฝน และส่งน้ำช่วยเหลือพื้นที่เพาะปลูกบางส่วนในเขตพื้นที่โครงการได้ประมาณ ๒,๑๖๐ ไร่ ในฤดูแล้ง

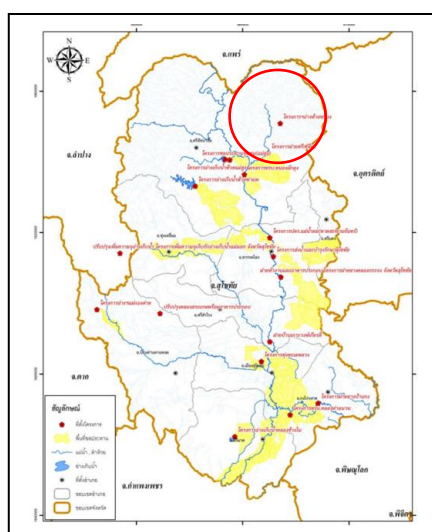
๒. ใช้น้ำที่เก็บกักในอ่างเก็บน้ำ และส่งน้ำไปตามคลองส่งน้ำเพื่ออุปโภค - บริโภคของราษฎรในเขตโครงการและบริเวณใกล้เคียงโดยเป็นแหล่งน้ำใช้ที่มีตลอดปี

๓. ใช้ตัวอ่างเก็บน้ำและคลองส่งน้ำ เป็นแหล่งขยายพันธุ์ปลาน้ำจืดรวมทั้งเป็นที่ทำการประมงของราษฎร ทำให้ราษฎรมีแหล่งอาหารโปรตีนมากขึ้น และเป็นการส่งเสริมภาวะโภชนาการของราษฎรให้ดีขึ้น

๔. ใช้อ่างเก็บน้ำเป็นสถานที่พักผ่อนหย่อนใจ ของราษฎรในท้องถิ่นบริเวณโครงการและใกล้เคียง

อ่างเก็บน้ำห้วยไร่ อันเนื่องมาจากพระราชดำริ

เป็นโครงการที่พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช บรมนาถบพิตร พระราชทานพระราชดำริให้พิจารณาวางแผนโครงการก่อสร้างอ่างเก็บน้ำตามลำน้ำสาขาของแม่น้ำยมบริเวณด้านเหนือของอำเภอศรีสัชนาลัย เพื่อช่วยแก้ไขปัญหาคความเดือดร้อนให้กับราษฎรที่ขาดแคลนน้ำในการเพาะปลูกและอุปโภคบริโภค ปัจจุบันกรมชลประทาน ได้ทำการศึกษา สำรวจ และออกแบบกำหนดแผนงานก่อสร้างทำนบหัวงานและอาคารประกอบในปี ๒๕๖๒ - ๒๕๖๔ อ่างเก็บน้ำมีขนาดความจุที่ระดับเก็บกัก ๗.๓๓ ล้านลูกบาศก์เมตร มีศักยภาพสามารถส่งน้ำช่วยเหลือพื้นที่เพาะปลูกในฤดูฝนให้กับราษฎรหมู่ที่ ๒ และหมู่ที่ ๕ ตำบลบ้านตึก อำเภอศรีสัชนาลัย จังหวัดสุโขทัย ประมาณ ๔,๕๐๐ ไร่ และในช่วงหน้าแล้งให้กับพื้นที่บางส่วนในเขตโครงการ ประมาณ ๒,๐๐๐ ไร่

ภาพที่ ๘ แผนที่แสดงแหล่งน้ำ ตำบลบ้านตึก อำเภอศรีสัชนาลัย
(ที่มา: สำนักงานเกษตรอำเภอศรีสัชนาลัย, ๒๕๖๖)

๖. สภาพทางเศรษฐกิจและสังคม

๖.๑ โครงสร้างเศรษฐกิจที่สำคัญ

เกษตรกรส่วนใหญ่จะมีการประกอบอาชีพด้านการเกษตรที่มีความหลากหลายอาชีพ การใช้แรงงานในการประกอบอาชีพการเกษตรจึงมีความแตกต่างกันอย่างเห็นได้ชัด ซึ่งสามารถจำแนกออกเป็นกลุ่มอาชีพหลักที่สำคัญดังนี้

- ๑) กลุ่มพัฒนาและส่งเสริมการผลิตข้าว
- ๒) กลุ่มพัฒนาและส่งเสริมการผลิตทุเรียน
- ๓) กลุ่มพัฒนาและส่งเสริมการผลิตลองกอง

๖.๒ จำนวนครัวเรือน

ตำบลบ้านตึก อำเภอศรีสัชนาลัย มีประชากรรวมทั้งสิ้น ๑๐,๑๙๕ คน จำแนกเป็นชาย ๕,๐๐๕ คน หญิง ๕,๑๙๐ คน ประชากรส่วนใหญ่ของอำเภอจะนับถือศาสนาพุทธ

ตารางที่ ๓ แสดงจำนวนประชากร และจำนวนครัวเรือน ตำบลบ้านตึก อำเภอศรีสัชนาลัย จังหวัดสุโขทัย

ที่	หมู่บ้าน	ครัวเรือนทั้งหมด	ครัวเรือนเกษตรกร	ประชากร		
				ชาย	หญิง	รวม
๑	บ้านแม่รากใต้	๔๔๑	๓๖๒	๕๘๐	๖๕๑	๑,๒๓๑
๒	บ้านแม่รากเหนือ	๒๐๗	๑๙๐	๒๙๒	๓๒๔	๖๑๖
๓	บ้านปลายนา	๓๗๒	๒๔๖	๔๙๑	๔๘๙	๙๘๐
๔	บ้านกุนก	๒๖๑	๒๕๐	๓๕๘	๓๗๑	๗๒๙
๕	บ้านนาต้นจั่น	๔๒๙	๔๑๒	๕๔๗	๕๓๗	๑,๐๘๔
๖	บ้านดงยาป่า	๒๖๗	๒๖๖	๔๐๔	๔๑๗	๘๒๑
๗	บ้านห้วยตม	๒๘๔	๒๗๖	๓๙๐	๓๕๖	๗๔๖
๘	บ้านแม่คุ	๒๑๑	๑๘๔	๒๗๒	๒๕๖	๕๒๘
๙	บ้านห้วยสัก	๑๔๐	๕๘	๑๕๕	๑๕๙	๓๑๔
๑๐	บ้านหมอนสูง	๓๔๘	๒๕๒	๔๖๒	๔๘๖	๙๔๘
๑๑	บ้านปลายนา	๒๕๑	๑๘๑	๓๕๓	๔๐๐	๗๕๓
๑๒	บ้านปากทรง	๑๗๕	๑๔๔	๒๓๓	๒๒๔	๔๕๗
๑๓	บ้านกุนกใต้	๑๖๕	๑๔๓	๒๒๑	๒๕๘	๔๗๙
๑๔	บ้านแม่รากกลาง	๑๕๙	๑๓๔	๒๔๗	๒๖๒	๕๐๙
รวม		๓,๗๑๐	๓,๐๙๘	๕,๐๐๕	๕,๑๙๐	๑๐,๑๙๕

ที่มา: สำนักทะเบียนอำเภอศรีสัชนาลัย, เมษายน ๒๕๖๘

พื้นที่	ชาย (คน)	หญิง (คน)	รวม (คน)	บ้าน (หลัง)
ยอดรวมทั้งหมด	5,014	5,197	10,211	3,689
หมู่ที่ 1 แม่รากใต้	580	658	1,238	441
หมู่ที่ 2 แม่รากเหนือ	292	322	614	206
หมู่ที่ 3 ปลายนา	491	487	978	371
หมู่ที่ 4 ภูนก	359	369	728	261
หมู่ที่ 5 นาตันจัน	545	540	1,085	420
หมู่ที่ 6 ดงยาป่า	404	421	825	267
หมู่ที่ 7 ห้วยตม	393	358	751	277
หมู่ที่ 8 แม่คุ	271	255	526	210
หมู่ที่ 9 ห้วยลึก	157	157	314	138
หมู่ที่ 10 หมอนสูง	463	490	953	348
หมู่ที่ 11 ปลายนา	354	400	754	251
หมู่ที่ 12 ปากทรง	233	222	455	175
หมู่ที่ 13 ภูนกใต้	222	257	479	165
หมู่ที่ 14 แม่รากกลาง	250	261	511	159

ภาพที่ ๙ แสดงจำนวนประชากร ครัวเรือน และครัวเรือนเกษตรกรตำบลบ้านตึก อำเภอสหัสขันธ์ จังหวัดสุโขทัย
(ที่มา: กรมการปกครอง, พ.ศ.๒๕๖๘)

๖.๓ การศึกษา

ในเขตพื้นที่ตำบลบ้านตึก อำเภอสหัสขันธ์ ประกอบด้วย

๑) โรงเรียนมัธยมศึกษา จำนวน ๑ แห่ง ได้แก่

- โรงเรียนเมืองดังวิทยา

๒) ระดับประถมศึกษาในเขตพื้นที่ตำบลบ้านตึก จำนวน ๗ แห่ง ได้แก่

- โรงเรียนบ้านหมอนสูง
- โรงเรียนบ้านตึก
- โรงเรียนวัดภูนก
- โรงเรียนบ้านนาตันจัน
- โรงเรียนบ้านแม่คุ
- โรงเรียนบ้านดงยาป่า
- โรงเรียนบ้านห้วยตม

๓) ระดับอนุบาล จำนวน ๒ แห่ง (อบต.บ้านตึก) ได้แก่

- ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านภูนก
- ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านดงยาป่า

๔) วิทยาลัย จำนวน - แห่ง

๖.๔ การสาธารณสุข

๑. สถานพยาบาลของรัฐ จำนวน ๒ แห่ง ประกอบด้วย

- ๑) โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลบ้านตึก
- ๒) โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลบ้านดงยาป่า

๖.๕ ศาสนา ประเพณีและวัฒนธรรม

๑. การนับถือศาสนา

๑) ศาสนา ประชาชนส่วนใหญ่นับถือศาสนาพุทธ ประมาณ ๙๙ % และ ศาสนาอื่น ๆ ประมาณ ๑ %

๒. วัฒนธรรมท้องถิ่นที่สำคัญ

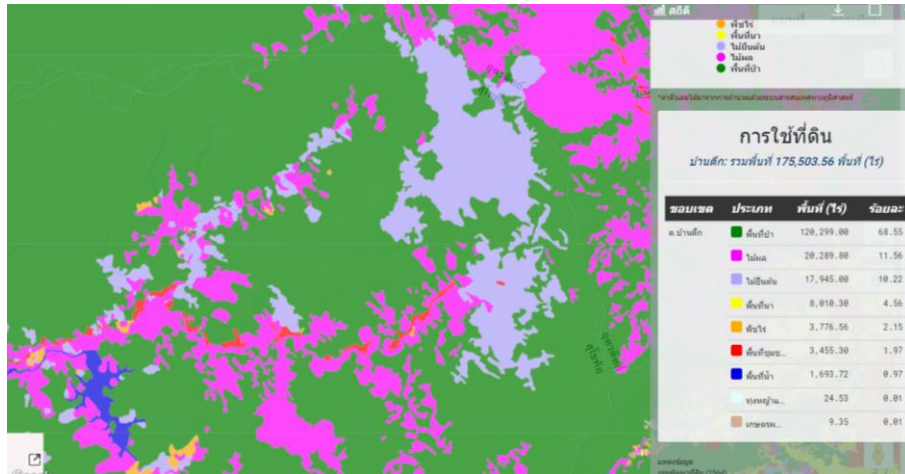
- ๑) งานประเพณีแห่ผ้าขึ้นโฮงสร่งน้ำเจ้าหมื่นดั่ง (ระหว่างวันที่ ๑๗-๑๙ เมษายน ของทุกปี)
- ๒) ทำบุญสลากภัตรทุเรียน
- ๓) ปักธงดอยเขามั่ง
- ๔) วันเข้าพรรษา
- ๕) วันออกพรรษา
- ๖) ตักบาตรเทโว
- ๗) ตักบาตรเปี้ยหอย
- ๘) เทศกาลวันของดีบ้านตึก

๗. การใช้ประโยชน์ที่ดิน ตำบลบ้านตึก อำเภอศรีสัชนาลัย จังหวัดสุโขทัย

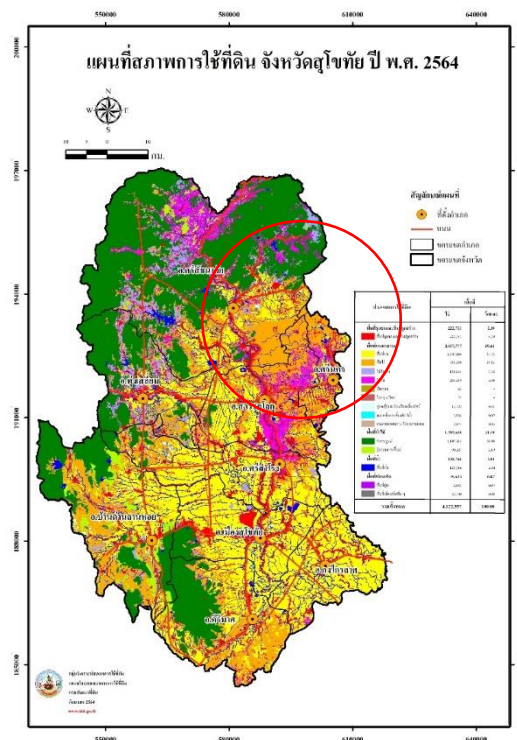
ตำบลบ้านตึก อำเภอศรีสัชนาลัย มีการใช้ประโยชน์ที่ดินส่วนใหญ่เป็นพื้นที่ป่า

ตารางที่ ๔ แสดงการใช้ประโยชน์ที่ดิน ตำบลบ้านตึก อำเภอศรีสัชนาลัย จังหวัดสุโขทัย

ประเภท	เนื้อที่ (ไร่)	ร้อยละ
พื้นที่ป่า	๑๒๐,๒๙๙.๐๐	๖๘.๕๕
พืชไร่	๓,๗๗๖.๕๖	๒.๑๕
พื้นที่น้ำ	๑,๖๙๓.๗๒	๐.๙๗
ไม้ยืนต้น	๑๗,๙๔๕.๐๐	๑๐.๒๒
พื้นที่ชุมชนและสิ่งปลูกสร้าง	๓,๔๕๕.๓๐	๑.๙๗
พื้นที่เบ็ดเตล็ด	-	-
ไม้ผล	๒๐,๒๘๙.๘๐	๑๑.๕๖
ทุ่งหญ้าและโรงเรือนเลี้ยงสัตว์	๒๔.๕๓	๐.๐๑
พืชสวน	๙.๓๕	๐.๐๑
พื้นที่นา	๘,๐๑๐.๓๐	๔.๕๖
พื้นที่ลุ่ม	-	-
สถานที่เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ	-	-
พืชน้ำ	-	-

ภาพที่ ๑๐ แผนที่แสดงการใช้ประโยชน์ที่ดิน ตำบลบ้านตึก อำเภอศรีสัชนาลัย จังหวัดสุโขทัย
ที่มา : <http://agri-map-online.moac.go.th/>

ภาพที่ ๑๑ แผนที่แสดงประเภทการใช้ประโยชน์ที่ดิน ตำบลบ้านตึก อำเภอศรีสัชนาลัย จังหวัดสุโขทัย
(ที่มา : กรมพัฒนาที่ดิน)

๘. ข้อมูลด้านการเกษตรที่สำคัญ/ พืชเศรษฐกิจที่สำคัญ

ตำบลบ้านตึก อำเภอศรีสัชนาลัย จังหวัดสุโขทัย พื้นที่ปลูกพืชเศรษฐกิจหลัก ได้แก่ ทุเรียน มีพื้นที่ปลูกมากจำนวน ๑๓,๔๘๑.๖๖ ไร่ รองลงมาคือ ลองกอง พื้นที่ปลูกจำนวน ๘,๕๗๔.๘๐ ไร่ และข้าวนาปีมีพื้นที่ปลูกจำนวน ๗,๐๔๘.๗๐ ไร่ ตามลำดับ นอกจากนี้ยังมีพื้นที่ปลูกข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ ยางพารา และสวนผลไม้อื่นๆ (ข้อมูลการขึ้นทะเบียนเกษตรกรกับกรมส่งเสริมการเกษตร ตัดยอด ณ ๓๐ ก.ย.๖๖)

ตารางที่ ๕ แสดงพื้นที่ปลูกพืชเศรษฐกิจที่สำคัญของตำบลบ้านตึก อำเภอสรีสัชนาลัย จังหวัดสุโขทัย

ข้อมูลพื้นฐานด้านการเกษตร ตำบลบ้านตึก อำเภอสรีสัชนาลัย จังหวัดสุโขทัย						
หมู่บ้าน	พื้นที่ ทั้งหมด (ไร่)	ทุเรียน (ไร่)	ลองกอง (ไร่)	ข้าวนาปี (ไร่)	พืชอื่น ๆ (ไร่)	รวมพื้นที่การ เกษตรทั้งหมด
บ้านแม่รากใต้	๒,๖๕๙.๙๖	๓๙.๐๐	๒๕.๕๐	๑,๘๘๐.๙๖	๗๑๔.๕๐	๒,๖๕๙.๙๖
บ้านแม่รากเหนือ	๘๔๗.๗๕	๑๐๗.๕๐	๑๘.๗๕	๔๕๔.๐๐	๒๖๗.๕๐	๘๔๗.๗๕
บ้านปลายนา	๑,๓๒๙.๐๗	๓๗.๖๖	๑.๕๐	๗๙๐.๑๗	๔๙๙.๗๔	๑,๓๒๙.๐๗
บ้านกุนก	๑,๕๓๑.๔๔	๒๗.๕๐	๗.๕๐	๒๖๗.๒๕	๑,๒๒๙.๑๙	๑,๕๓๑.๔๔
บ้านนาต้นจั่น	๔,๗๔๐.๒๕	๑,๓๑๑.๕๐	๘๒๐.๐๐	๔๕๑.๐๐	๒,๑๕๗.๗๕	๔,๗๔๐.๒๕
บ้านดงยาปา	๒,๘๐๒.๗๕	๑,๔๗๒.๐๐	๑,๒๒๓.๐๐	-	๑๐๗.๗๕	๒,๘๐๒.๗๕
บ้านห้วยตม	๑๐,๘๘๗.๕๐	๖,๔๐๕.๗๕	๔,๑๐๘.๒๕	-	๓๗๓.๕๐	๑๐,๘๘๗.๕๐
บ้านแม่คุ	๔,๑๑๔.๐๐	๑,๙๒๕.๕๐	๑,๓๒๒.๐๐	-	๘๖๖.๕๐	๔,๑๑๔.๐๐
บ้านห้วยสัก	๑,๕๖๘.๓๒	-	-	๑,๓๙๖.๕๗	๑๗๑.๗๕	๑,๕๖๘.๓๒
บ้านหมอนสูง	๑,๕๕๔.๒๕	๒๐.๒๕	๑๑.๐๐	๑,๓๐๘.๐๐	๒๑๕.๐๐	๑,๕๕๔.๒๕
บ้านปลายนา	๕๓๗.๕๘	๓๐.๐๐	๒๐.๒๑	๒๖๓.๗๕	๒๒๓.๖๒	๕๓๗.๕๘
บ้านปากทรวง	๔,๖๔๐.๕๐	๒,๑๐๙.๗๕	๑,๐๑๔.๕๐	-	๑,๕๑๖.๒๕	๔,๖๔๐.๕๐
บ้านกุนกใต้	๓๑๑.๘๔	๕.๐๐	๒.๐๙	๒๐๐.๕๐	๑๐๔.๒๕	๓๑๑.๘๔
บ้านแม่รากกลาง	๓๘.๐๐	๑.๐๐	๐.๕๐	๓๖.๕๐	-	๓๘.๐๐
รวม	๓๗,๕๖๓.๒๑	๑๓,๔๘๑.๖๖	๘,๕๗๔.๘๐	๗,๐๔๘.๗๐	๘,๔๕๘.๐๕	๓๗,๕๖๓.๒๑

ที่มา: สำนักงานเกษตรอำเภอสรีสัชนาลัย, ๒๕๖๗

๙. องค์กรและสถาบันต่าง ๆ

ตำบลบ้านตึก อำเภอสรีสัชนาลัย มีกลุ่มสถาบันเกษตรกร กลุ่มอาชีพการเกษตร ซึ่งได้รับการสนับสนุนงบประมาณจากหน่วยงานราชการ หลายกลุ่ม กลุ่มอาชีพการเกษตร กลุ่มแม่บ้านเกษตรกร ได้รับการสนับสนุนจากองค์การบริหารส่วนท้องถิ่น มีกลุ่มต่าง ๆ ดังนี้

ตารางที่ ๖ รายชื่อกลุ่มผู้ผลิต และผู้ประกอบการ OTOP ที่ได้รับการลงทะเบียน

ที่	ชื่อกลุ่ม	ชื่อประธานกลุ่ม/ เจ้าของกิจการ	ชื่อผลิตภัณฑ์	สถานที่ตั้ง		
				เลขที่	หมู่ที่	ตำบล
๑	วสช.แปรรูปการเกษตร บ้านห้วยตม	นายบุญเรือง ธิวงค์ษา	เมล็ดกาแฟคั่ว	๑๓๕	๗	บ้านตึก
๒	วสช.ทอผ้าบ้านนาต้นจั่น	นางเสงี่ยม แสงกลาง	ผ้าหมักโคลน	๑๑๑	๕	บ้านตึก

ที่มา: สำนักงานพัฒนาชุมชนอำเภอสรีสัชนาลัย, พ.ศ.๒๕๖๖

ตารางที่ ๗ ข้อมูลกลุ่มวิสาหกิจชุมชนตำบลบ้านตึก อำเภอศรีสัชนาลัย

ชื่อ	ที่อยู่			จำนวนสมาชิก	ดำเนินการ
	เลขที่	หมู่ที่	ตำบล		
วสช.แปลงใหญ่ทุเรียนบ้านตึก		ม.๑๔	บ้านตึก	๗๙	ลดต้นทุน, เพิ่มผลิต
วสช.แปลงใหญ่ทุเรียนบ้านนาต้นจั่น		ม.๕		๗๕	ลดต้นทุน, เพิ่มผลิต
วสช.แปลงใหญ่ทุเรียนบ้านห้วยตม		ม.๗		๓๖	ลดต้นทุน, เพิ่มผลิต
วสช.แปลงใหญ่ทุเรียนบ้านปากทรง		ม.๑๒		๓๒	ลดต้นทุน, เพิ่มผลิต
วสช.ทอผ้าบ้านนาต้นจั่น		ม.๕		๑๖	ทอผ้า
วสช.ท่องเที่ยวเชิงเกษตรบ้านปากทรง		ม.๑๒		๑๕	ท่องเที่ยว, แปรรูป
วสช.รวบรวมผลผลิตการเกษตร		ม.๕		๑๘	รวบรวมผลผลิต
วสช.กลุ่มโฮมสเตย์บ้านนาต้นจั่น		ม.๕		๑๖	การบริการ, ท่องเที่ยว
วสช.กลุ่มผู้เลี้ยงวัวบ้านปากทรง หมู่ 12		ม.๑๒		๑๒	โคขุน
วสช.สถาบันการเงินชุมชนบ้านตึก		ม.๑๔		๓๕	การเงิน
วสช.กลุ่มแปรรูปการเกษตรบ้านห้วยตม		ม.๗		๗	แปรรูป
วสช.พัฒนาคุณภาพสินค้าเกษตรฯ ม.1		ม.๑		๑๕	การเงิน
วสช.พัฒนาคุณภาพสินค้าเกษตรฯ ม.10		ม.๑๐		๑๕	การเงิน
วสช.กลุ่มโคเนื้อบ้านตึก		ม.๕		๑๔	โคขุน
วสช.กลุ่มทอผ้าบ้านภูนก หมู่ 4		ม.๔		๑๘	ทอผ้า
วสช.กลุ่มข้าวแปลงใหญ่บ้านแม่รากเหนือ		ม.๒		๓๕	เมล็ดพันธุ์
วสช.ฟาร์มสเตย์บ้านตึก		ม.๓		๗	การบริการ, ท่องเที่ยว
วสช.กลุ่มแปรรูปสมุนไพรและผลไม้		ม.๕		๑๕	แปรรูป
วสช.กลุ่มผู้ปลูกไม้ผลบ้านตึก		ม.๒		๑๕	การเงิน

ที่มา :สำนักงานเกษตรอำเภอศรีสัชนาลัย, พ.ศ.๒๕๖๗

บทที่ ๒

การวิเคราะห์สถานการณ์การเกษตรของอำเภอ

๑. ข้อมูลประกอบการวิเคราะห์

๑.๑ เกษตรกรและองค์กรเกษตรกร

๑) เกษตรกร

(๑) ครุฑเรือนเกษตรกร

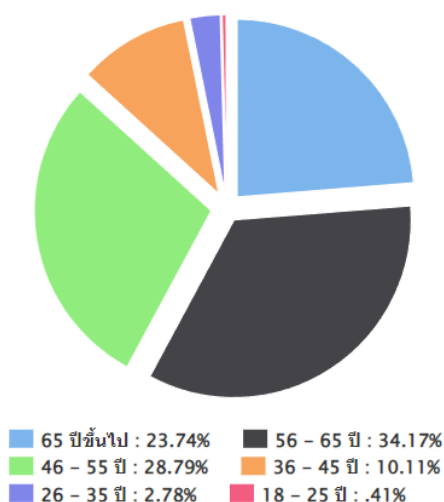
ตำบลบ้านตึก อำเภอศรีสัชนาลัย จังหวัดสุโขทัย มีครุฑเรือนเกษตรกร จำนวน ๒,๑๙๖ ครุฑเรือน โดยมีหัวหน้าครุฑเรือนเกษตรกร อายุระหว่าง ๕๖ - ๖๕ ปี จำนวน ๗๕๐ ครุฑเรือน คิดเป็นร้อยละ ๓๔.๑๗ รองลงมาอายุระหว่าง ๔๖ - ๕๕ ปี จำนวน ๖๓๒ ครุฑเรือน คิดเป็นร้อยละ ๒๘.๗๙ และอายุ ๖๕ ปีขึ้นไป จำนวน ๕๒๑ ครุฑเรือน คิดเป็นร้อยละ ๒๓.๗๔ ตามลำดับ

ตารางที่ ๘ แสดงหัวหน้าครุฑเรือนจำแนกตามอายุ ตำบลบ้านตึก อำเภอศรีสัชนาลัย จังหวัดสุโขทัย

ช่วงอายุ (ปี)	ครุฑเรือน	ร้อยละ
๖๕ ปีขึ้นไป	๕๒๑	๒๓.๗๔
๕๖ - ๖๕ ปี	๗๕๐	๓๔.๑๗
๔๖ - ๕๕ ปี	๖๓๒	๒๘.๗๙
๓๖ - ๔๕ ปี	๒๒๒	๑๐.๑๑
๒๖ - ๓๕ ปี	๖๑	๒.๗๘
๑๘ - ๒๕ ปี	๙	๐.๔๑
รวม	๒,๑๙๕	๑๐๐

ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอศรีสัชนาลัย จังหวัดสุโขทัย กรมส่งเสริมการเกษตร, ๒๕๖๖

หัวหน้าครุฑเรือนเกษตรกร จำแนกช่วงอายุ

ภาพที่ ๑ แสดงหัวหน้าครุฑเรือนเกษตรกรจำแนกตามอายุ ตำบลบ้านตึก อำเภอศรีสัชนาลัย จังหวัดสุโขทัย
(ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอศรีสัชนาลัย จังหวัดสุโขทัย กรมส่งเสริมการเกษตร, ๒๕๖๖)

(๒) ลักษณะการประกอบอาชีพ

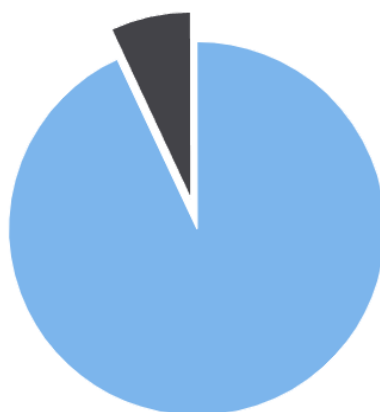
ตำบลบ้านตึก อำเภอศรีสัชนาลัย มีเกษตรกรที่ประกอบอาชีพหลักส่วนใหญ่เป็นการประกอบอาชีพเกษตรกรรม เป็นหลัก จำนวน ๒,๐๔๓ ครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ ๙๓.๐๘ และประกอบอาชีพเกษตรกรรมเป็นรองจำนวน ๑๕๒ ครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ ๖.๙๒ ตามลำดับ

ตารางที่ ๙ แสดงลักษณะการประกอบอาชีพเกษตรกร ตำบลบ้านตึก อำเภอศรีสัชนาลัย จังหวัดสุโขทัย

ลักษณะการประกอบอาชีพ	ครัวเรือน	ร้อยละ
ประกอบอาชีพเกษตรกรรมเป็นหลัก	๒,๐๔๓	๙๓.๐๘
ประกอบอาชีพเกษตรกรรมเป็นรอง	๑๕๒	๖.๙๒

ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอศรีสัชนาลัย จังหวัดสุโขทัย กรมส่งเสริมการเกษตร พ.ศ. ๒๕๖๖

ลักษณะการประกอบอาชีพ

ประกอบอาชีพเกษตรกรรมเป็นหลัก : 93.08%
ประกอบอาชีพเกษตรกรรมเป็นรอง : 6.92%

ภาพที่ ๒ แสดงลักษณะการประกอบอาชีพ ตำบลบ้านตึก อำเภอศรีสัชนาลัย จังหวัดสุโขทัย

(ที่มา : กรมส่งเสริมการเกษตร, ๒๕๖๖)

(๓) ลักษณะการถือครองที่ดิน

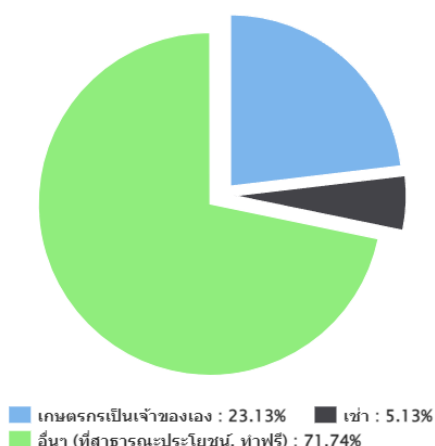
ลักษณะการถือครองที่ดินของเกษตรกรตำบลบ้านตึก อำเภอศรีสัชนาลัย จังหวัดสุโขทัย ส่วนใหญ่เป็นที่อื่นๆ (ที่สาธารณะประโยชน์, ทำฟรี) จำนวน ๒,๐๖๙ ครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ ๗๑.๗๔ รองลงมาคือ เกษตรกรเป็นเจ้าของ จำนวน ๖๖๗ ครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ ๒๓.๑๓ และเช่า จำนวน ๑๔๘ ครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ ๕.๑๓ ตามลำดับ

ตารางที่ ๑๐ แสดงลักษณะการถือครองที่ดินของเกษตรกร ตำบลบ้านตึก อำเภอศรีสัชนาลัย จังหวัดสุโขทัย

ลักษณะการถือครอง	ครัวเรือน	ร้อยละ
เกษตรกรเป็นเจ้าของ	๖๖๗	๒๓.๑๓
อื่นๆ (ที่สาธารณะประโยชน์, ทำฟรี)	๒,๐๖๙	๗๑.๗๔
เช่า	๑๔๘	๕.๑๓

ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอศรีสัชนาลัย, ๒๕๖๖

ลักษณะการถือครองที่ดิน

ภาพที่ ๓ แสดงลักษณะการถือครองที่ดิน ตำบลบ้านตึก อำเภอศรีสัชนาลัย จังหวัดสุโขทัย
(ที่มา : กรมส่งเสริมการเกษตร, ๒๕๖๖)

(๔) ประเภทเอกสารสิทธิ์ (เฉพาะเกษตรกรเป็นเจ้าของตนเอง)

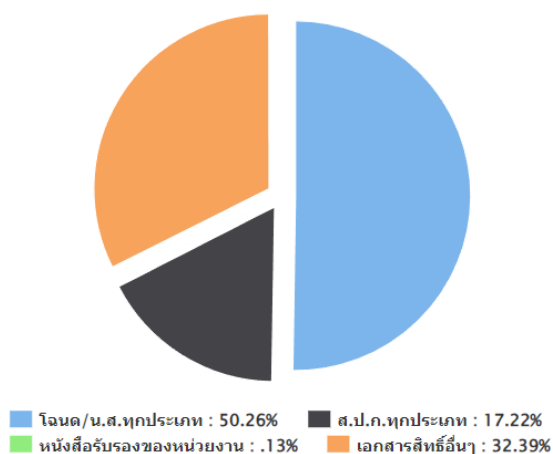
เกษตรกรตำบลบ้านตึก อำเภอศรีสัชนาลัย มีการถือครองที่ดินประเภทโฉนด/น.ส.ทุกประเภท จำนวน ๓๙๑ ครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ ๕๐.๒๖ ประเภทเอกสารสิทธิ์อื่น ๆ จำนวน ๒๕๒ ครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ ๓๒.๓๙ และเอกสารสิทธิ์ประเภท ส.ป.ก.ทุกประเภท จำนวน ๑๓๔ ครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ ๑๗.๒๒ ตามลำดับ

ตารางที่ ๑๑ แสดงลักษณะประเภทเอกสารสิทธิ์ ตำบลบ้านตึก อำเภอศรีสัชนาลัย จังหวัดสุโขทัย

ประเภทเอกสารสิทธิ์ (ครัวเรือน)				รวม
โฉนด/น.ส.ทุกประเภท	ส.ป.ก. ทุกประเภท	หนังสือรับรองของหน่วยงาน	เอกสารสิทธิ์อื่น ๆ	
๓๙๑	๑๓๔	๑	๒๕๒	๖๖๗

ที่มา : กรมส่งเสริมการเกษตร พ.ศ. ๒๕๖๖

ประเภทเอกสารสิทธิ์ (ครัวเรือน)

ภาพที่ ๔ แสดงประเภทเอกสารสิทธิ์ ตำบลบ้านตึก อำเภอศรีสัชนาลัย จังหวัดสุโขทัย
(ที่มา : กรมส่งเสริมการเกษตร, ๒๕๖๖)

๒) องค์การและสถาบันเกษตรกร

(๑) กลุ่มเกษตรกร/สถาบัน

ตำบลบ้านตึก อำเภอสรีสัชนาลัย จังหวัดสุโขทัย มีกลุ่มส่งเสริมอาชีพ ๓ กลุ่ม มีสมาชิก ๙๐ ราย กลุ่มแม่บ้านเกษตรกร ๑๔ กลุ่ม สมาชิก ๒๑๐ ราย กลุ่มยุวเกษตรกร ๒ กลุ่ม สมาชิก ๖๐ ราย วิสาหกิจชุมชน ๑๙ แห่ง สมาชิก ๓๙๗ ราย และกลุ่มเกษตรกร (แปลงใหญ่) ๕ กลุ่ม สมาชิก ๓๐๒ ราย

ตารางที่ ๑๒ แสดงจำนวนและสมาชิกสถาบันเกษตรกรตำบลบ้านตึก อำเภอสรีสัชนาลัย จังหวัดสุโขทัย

ตำบล	กลุ่มส่งเสริมอาชีพ		กลุ่มแม่บ้าน		กลุ่มยุวเกษตรกร		วิสาหกิจชุมชน		สหกรณ์		กลุ่มเกษตรกร	
	กลุ่ม	สมาชิก (ราย)	กลุ่ม	สมาชิก (ราย)	กลุ่ม	สมาชิก (ราย)	แห่ง	สมาชิก (ราย)	แห่ง	สมาชิก (ราย)	กลุ่ม	สมาชิก (ราย)
บ้านตึก	๓	๙๐	๑๔	๒๑๐	๒	๖๐	๐	๐	-	-	๕	๓๐๒

(ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอสรีสัชนาลัย จังหวัดสุโขทัย กรมส่งเสริมการเกษตร, ๒๕๖๖)

๓) ศูนย์เรียนรู้และเครือข่าย

ตำบลบ้านตึก อำเภอสรีสัชนาลัย จังหวัดสุโขทัย มีแหล่ง/ศูนย์เรียนรู้และบริการด้านการเกษตร มีศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.) เครือข่าย ๓ ศูนย์ และศูนย์จัดการศัตรูพืชชุมชน ๑ ศูนย์ ศูนย์จัดการดินและปุ๋ย ๒ ศูนย์ ศูนย์ถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตรประจำตำบล ๑ ศูนย์ ศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียง ๓ ศูนย์ และศูนย์ถ่ายทอดเทคโนโลยีด้านการพัฒนาที่ดิน ๒ ศูนย์

ตารางที่ ๑๓ แสดงจำนวนแหล่ง/ศูนย์เรียนรู้และบริการด้านการเกษตร ตำบลบ้านตึก อำเภอสรีสัชนาลัย จังหวัดสุโขทัย

ตำบล	ศพก.	ศพก. เครือข่าย	ศจช.	ศคปช.	ศบกต	ศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียง			ศูนย์ถ่ายทอดเทคโนโลยี ด้านการพัฒนาที่ดิน
						กษ.	ปศุสัตว์	ปฏีรูป	
บ้านตึก	-	๒	๑	๒	๑	๑	๑	๑	๒

(ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอสรีสัชนาลัย, ๒๕๖๖)

(๑) อาสาสมัครเกษตร

ตำบลบ้านตึก อำเภอสรีสัชนาลัย จังหวัดสุโขทัย มีอาสาสมัครเกษตร จำนวน ๑๔ คน โดยมีเกษตรกรหมู่บ้านจำนวนมากที่สุด จำนวน ๑๔ ราย และหมอดินอาสา ๑๔ ราย และอาสาสมัครปฏีรูปที่ดิน ๔ ราย ตามลำดับ อย่างไรก็ตามอาสาเกษตรบางรายทำหน้าที่อาสามากกว่า ๑ หน้าที่

ตารางที่ ๑๔ แสดงข้อมูลอาสาสมัครเกษตรตำบลบ้านตึก อำเภอศรีสัชนาลัย จังหวัดสุโขทัย

หมู่ที่	หน่วยงาน /อาสาสมัครเกษตร (ราย)								
	อาสาสมัคร ฝนหลวง	ครูบุญชี อาสา	ประมง อาสา	อาสา ปศุสัตว์	หมอดิน อาสา	เกษตร หมู่บ้าน	สหกรณ์	เศรษฐกิจ การเกษตร	อาสาสมัคร ปฏิรูปที่ดิน
๑	-	-	-	-	๑	๑	-	-	-
๒	-	๑	-	-	๑	๑	-	-	-
๓	-	-	-	-	๑	๑	-	-	๑
๔	-	-	-	-	๑	๑	-	-	๑
๕	-	-	-	-	๑	๑	-	-	-
๖	-	-	-	-	๑	๑	-	-	-
๗	-	-	-	-	๑	๑	-	-	-
๘	-	-	-	-	๑	๑	-	-	-
๙	-	-	-	-	๑	๑	-	-	-
๑๐	๑	-	-	-	๑	๑	-	-	-
๑๑	-	-	-	-	๑	๑	-	-	๑
๑๒	-	-	-	-	๑	๑	-	-	-
๑๓	-	-	-	-	๑	๑	-	-	-
๑๔	-	๑	-	-	๑	๑	-	-	๑
รวม	๓	๒	๐	๐	๑๔	๑๔	๐	-	๔

ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอศรีสัชนาลัย, ๒๕๖๖

(๒) ประชาชนชาวบ้าน

ตำบลบ้านตึก อำเภอศรีสัชนาลัย จังหวัดสุโขทัย มีประชาชนชาวบ้านภายใต้โครงการเกษตรตามแนวทฤษฎีใหม่ โดยยึดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ซึ่งการดำเนินการโครงการได้คัดเลือกประชาชนชาวบ้านเป็นผู้ดำเนินการถ่ายทอดองค์ความรู้ตามวิถีของประชาชนแต่ละคน ซึ่งในตำบลบ้านตึก มีประชาชนชาวบ้านจำนวน ๕ คน

ตารางที่ ๑๕ แสดงข้อมูลปราชญ์ชาวบ้านตำบลบ้านตึก อำเภอศรีสัชนาลัย จังหวัดสุโขทัย

หมู่ที่	จำนวน (ราย)	ชื่อ - สกุล	ที่อยู่	องค์ความรู้ด้าน
๑	๑	๑.นายห่วง พึ่งกุล	ม.๑ ต. บ้านตึก อ.ศรีสัชนาลัย จ.สุโขทัย	-จักรสาน
๔	๕	๑.นางบัว ดวงเดือน ๒.นางพร หล่อหลอม ๓.นางคำมวล นพดล ๔.นายปรีชานันท์ มาขวา ๕.น.ส.พรทิพย์ อักษรชัย	ม.๔ ต. บ้านตึก อ.ศรีสัชนาลัย จ.สุโขทัย	-จักรสาน -เก็บลายผ้า -เก็บลายผ้า -ผ้าทอนวัตกรรมใหม่ -บายศรี
รวม	๖			

ที่มา : องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านตึก, ๒๕๖๕

(๓) ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร

ศูนย์เครือข่าย จำนวน ๑ ศูนย์

ชื่อ : ศูนย์เครือข่ายของศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตรตำบลบ้านตึก อำเภอศรีสัชนาลัย จังหวัดสุโขทัย

ชื่อเกษตรกรต้นแบบ : นางชุติมา นาคง

บ้านเลขที่ ๑/๒ ม.๑๔ ต.บ้านตึก อ.ศรีสัชนาลัย จ.สุโขทัย

สถานการณ์ของพื้นที่ : เพิ่มประสิทธิภาพการผลิตไม้ผล

แนวทางการพัฒนา : เพิ่มประสิทธิภาพการผลิตไม้ผล

จุดเด่นของศูนย์เรียนรู้ : การเพิ่มมูลค่าสินค้าเกษตร

หลักสูตรเรียนรู้ : ๑. ความเป็นมาของทุเรียนหมอนพระร่วง

หลักสูตรบังคับ ๑. การปลูกทุเรียน

หลักสูตรเสริม ๑. การปรับปรุงบำรุงดิน

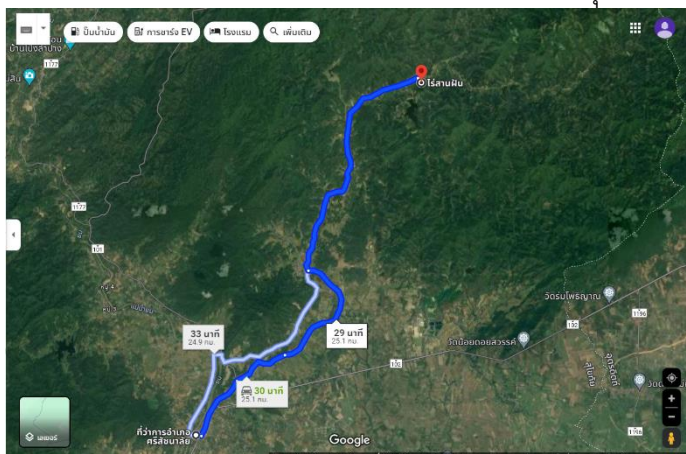
๒. การผลิตทุเรียนคุณภาพ

ตารางที่ ๑๖ ศูนย์เครือข่ายของศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตรตำบลบ้านตึก

แบบสรุปข้อมูล						
ศูนย์เครือข่ายของศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตรอำเภอ..... จังหวัด.....						
ที่	ชื่อศูนย์เครือข่าย	ประเภท/กิจกรรมหลัก	ที่ตั้งศูนย์		ชื่อ - นามสกุล ประธานศูนย์	เบอร์โทรศัพท์ ประธานศูนย์ เครือข่าย
			หมู่	ตำบล		
๑	ไร่สานฝัน	การท่องเที่ยวเชิงเกษตร	๑๒	บ้านตึก	นางชุติมา นาคง	

ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอศรีสัชนาลัย, พ.ศ.๒๕๖๗

แผนที่แสดงที่ตั้งศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร
เครือข่ายตำบลบ้านตึก อำเภอสรีสัชนาลัย จังหวัดสุโขทัย

ภาพที่ ๕ แสดงที่ตั้งศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร และเครือข่าย
ตำบลบ้านตึก อำเภอสรีสัชนาลัย จังหวัดสุโขทัย

(๔) กลุ่มเกษตรกรแปลงใหญ่ทุเรียน

ตำบลบ้านตึก อำเภอสรีสัชนาลัย จังหวัดสุโขทัย มีกลุ่มเกษตรกรแปลงใหญ่ จำนวน ๔ กลุ่ม ได้แก่ แปลงใหญ่
ทุเรียนบ้านตึก แปลงใหญ่ทุเรียนบ้านนาต้นจั่น แปลงใหญ่ทุเรียนบ้านปากทรวง และแปลงใหญ่ทุเรียนบ้านห้วยตม

แผนการผลิตรายกลุ่มของแปลงใหญ่ทุเรียนบ้านตึก

ที่อยู่ เลขที่ ๑ / ๔ หมู่ที่ ๑๔ ตำบลบ้านตึก อำเภอสรีสัชนาลัย จังหวัดสุโขทัย

กิจกรรมผลิตทุเรียนเพื่อจำหน่าย

- เป้าหมายการดำเนินงานลดต้นทุนการผลิต จาก ๒๒,๐๐๐ บาท/ต่อไร่ เป็น ๑๕,๔๐๐ บาท (๓๐%)
- เป้าหมายผลผลิต เพิ่มผลผลิต จาก ๕๔๐ กิโลกรัม/ไร่ เป็น ๗๐๘ กิโลกรัม/ไร่ (๒๐%)
- เป้าหมายรายได้ ๗๐,๐๐๐ บาท/ไร่
- ประมาณการรายจ่าย ๒๒,๐๐๐ บาท/ไร่

กิจกรรมที่ต้องการพัฒนา

๑. พัฒนาคุณภาพผลผลิต
๒. พัฒนาองค์ความรู้ในการผลิต

ตารางที่ ๑๗ แสดงปฏิทินการทำงานแปลงใหญ่ทุเรียน ตำบลบ้านตึก อำเภอสรีสัชนาลัย จังหวัดสุโขทัย

กิจกรรม	เดือน												ประมาณการรายจ่าย	ประมาณการรายได้
	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.		
ตัดหญ้า					←			→					3,000	
แต่งกิ่ง บำรุงต้น								←				→	5,000	
บำรุงดอก ให้น้ำ	←		→										4,000	
แต่งผล ขยายผล		←				→							5,000	
เก็บเกี่ยว					←			→					5,000	59,000

ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอสรีสัชนาลัย, ๒๕๖๖

ตารางที่ ๑๘ แสดงข้อมูลกลุ่มแปลงใหญ่ ตำบลบ้านดึก อำเภอสรีสัชนาลัย จังหวัดสุโขทัย

ที่	หมู่ที่	ชื่อกลุ่มแปลงใหญ่	ชนิดพืช	จำนวนสมาชิก (คน)	จำนวนพื้นที่ (ไร่)	ประธาน	เบอร์โทรศัพท์ประธาน
๑	๕	แปลงใหญ่ทุเรียนบ้านนาต้นจั่น	ทุเรียน	๗๐	๒๑๔	นายภูติส รุ่งเจริญ	๐๙๘-๙๙๒๓๘๔๗
๒	๗	แปลงใหญ่ทุเรียนบ้านห้วยตม	ทุเรียน	๓๒	๓๕๘	นายบุญเรือง อิวังค์ษา	๐๙๘-๕๕๖๕๘๒๙
๓	๑๒	แปลงใหญ่ทุเรียนบ้านปากทรวง	ทุเรียน	๓๗	๔๑๑	นางจิตารัตน์ ทองเชิด	๐๙๕-๙๒๔๑๖๙๗
๔	๑๔	แปลงใหญ่ทุเรียนบ้านดึก	ทุเรียน	๗๓	๖๑๐	นางชุติมา นาคง	๐๙๘-๕๕๖๕๘๒๙

ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอสรีสัชนาลัย, ๒๕๖๖

๑.๒ ศักยภาพพื้นที่/ทรัพยากรการเกษตร

๑) ทรัพยากรดิน

ดินในพื้นที่ตำบลบ้านดึก อำเภอสรีสัชนาลัย จังหวัด

ตารางที่ ๑๙ แสดงทรัพยากรดินตำบลบ้านดึก อำเภอสรีสัชนาลัย จังหวัดสุโขทัย

ประเภท	เนื้อที่ (ไร่)	ร้อยละ
ดินในพื้นที่ลาดชันสูง	๑๔๖,๒๘๗	๙๔.๙๗
ดินในพื้นที่ดอนในเขตดินแห้ง	๗,๕๕๖.๐๕	๔.๙๑
พื้นที่เบ็ดเตล็ด	๑๙๒.๓๔	๐.๑๒
กลุ่มชุดดินผสม	-	-
ดินในพื้นที่ราบลุ่ม	-	-

ที่มา: <https://agri-map-online.moac.go.th/> พ.ศ. ๒๕๖๗

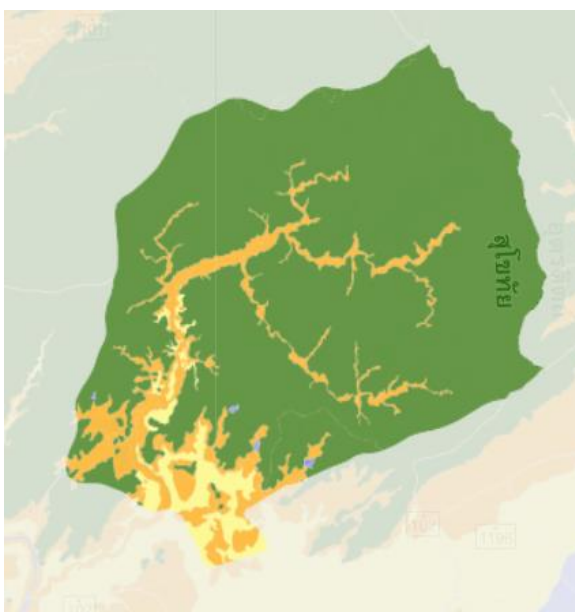
แผนภูมิแสดงพื้นที่ทรัพยากรดินตำบลบ้านดึก

ภาพที่ ๖ แสดงพื้นที่ทรัพยากรดินตำบลบ้านดึก อำเภอสรีสัชนาลัย จังหวัดสุโขทัย

ที่มา: <https://agri-map-online.moac.go.th/> พ.ศ. ๒๕๖๗

แผนที่แสดงทรัพยากรดิน ตำบลบ้านดึก อำเภอสรีสัชนาลัย จังหวัดสุโขทัย

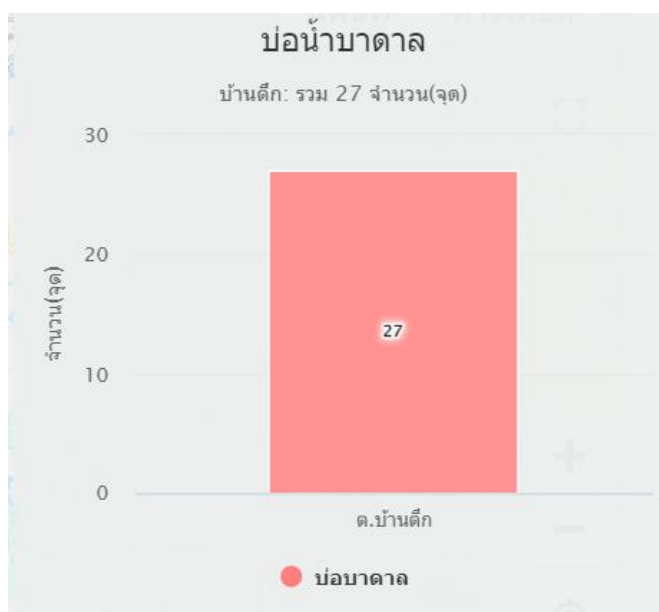
ภาพที่ ๗ แสดงพื้นที่แสดงทรัพยากรดินตำบลบ้านดึก อำเภอสรีสัชนาลัย จังหวัดสุโขทัย
ที่มา: <https://agri-map-online.moac.go.th/> พ.ศ. ๒๕๖๗

๒) ทรัพยากรน้ำ

ตำบลบ้านดึก เป็นพื้นที่อาศัยน้ำฝนในการทำการเกษตรเป็นหลัก ประมาณ ๗๐% ของพื้นที่ทั้งหมด นอกจากนี้ยังแหล่งน้ำอื่น ๆ ที่ใช้ในการเกษตรดังนี้

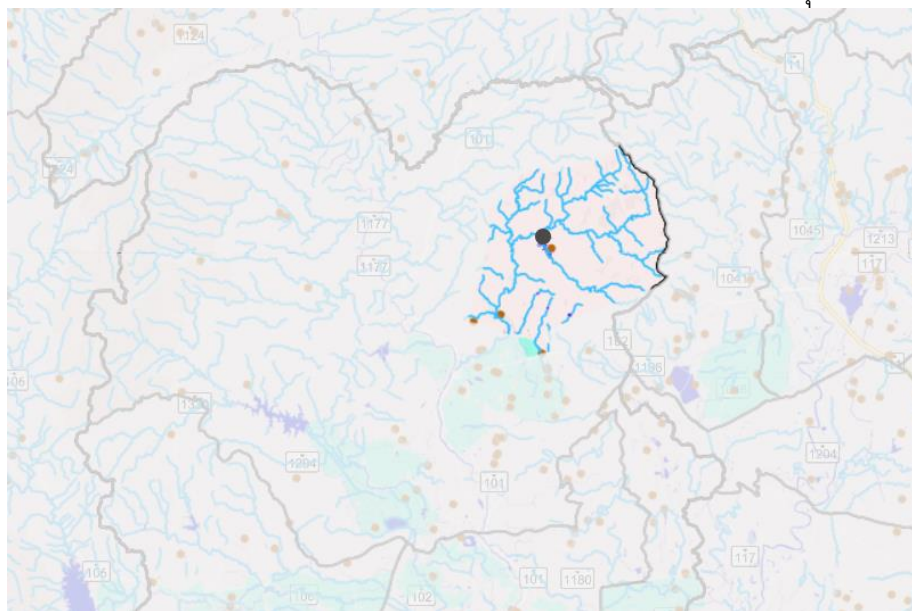
- แหล่งน้ำใต้ดิน บ่อบาดาลตำบลบ้านดึก อำเภอสรีสัชนาลัย จังหวัดสุโขทัย รวมทั้งสิ้น ๒๗ บ่อ

แผนภูมิแสดงแหล่งน้ำใต้ดินตำบลบ้านดึก อำเภอสรีสัชนาลัย จังหวัดสุโขทัย

ภาพที่ ๘ แสดงแหล่งน้ำใต้ดินตำบลบ้านดึก อำเภอสรีสัชนาลัย จังหวัดสุโขทัย
ที่มา: <https://agri-map-online.moac.go.th/> พ.ศ. ๒๕๖๗

แผนที่แสดงแหล่งน้ำใต้ดิน ตำบลบ้านดึก อำเภอสรีสัชนาลัย จังหวัดสุโขทัย

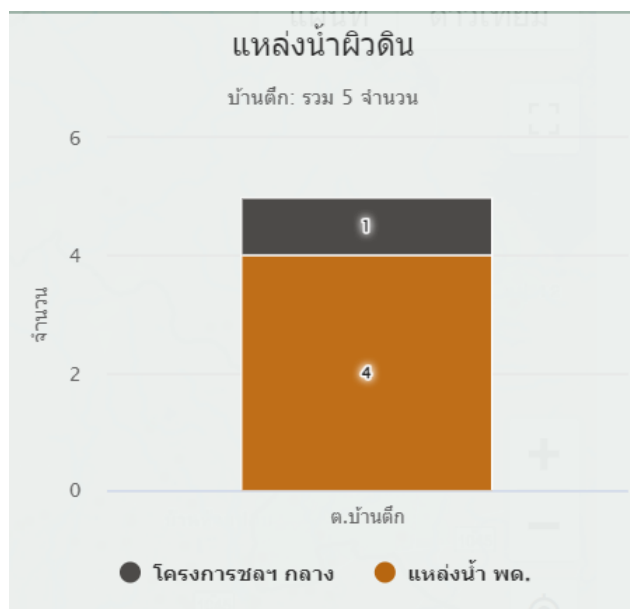

ภาพที่ ๙ แสดงแหล่งน้ำใต้ดิน ตำบลบ้านดึก อำเภอสรีสัชนาลัย จังหวัดสุโขทัย

ที่มา: <https://agri-map-online.moac.go.th/> พ.ศ. ๒๕๖๗

- แหล่งน้ำผิวดิน ได้แก่ น้ำในแม่น้ำลำคลอง ทะเลสาบ และในพื้นที่ชุ่มน้ำที่เป็นน้ำจืด ปกติน้ำผิวดินจะได้รับการเติมจากฝน ตำบลบ้านดึก มีแหล่งน้ำผิวดินที่ใช้ทำการเกษตรดังนี้ แหล่งน้ำจากกรมพัฒนาที่ดิน จำนวน ๔ แห่ง โครงการชลประทานขนาดกลาง จำนวน ๑ แห่ง

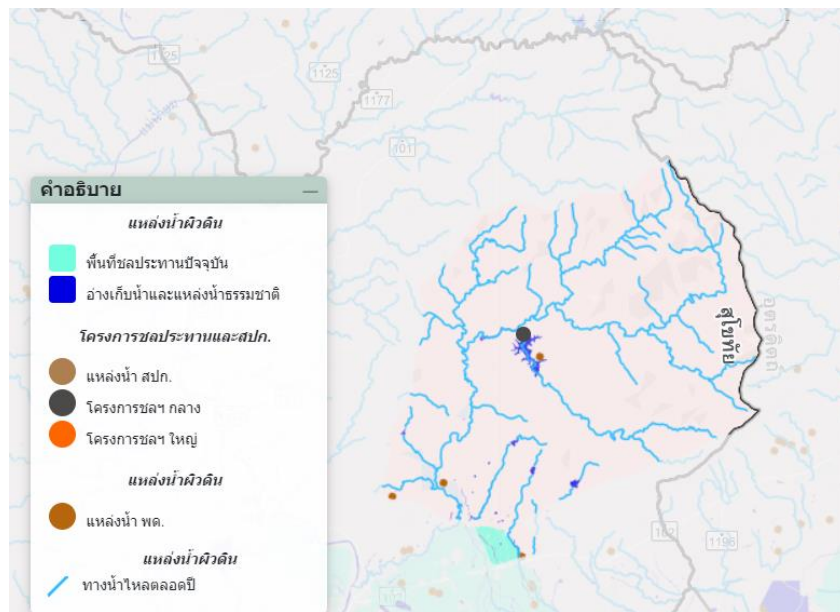
แผนภูมิแสดงแหล่งน้ำผิวดิน ตำบลบ้านดึก อำเภอสรีสัชนาลัย จังหวัดสุโขทัย

ภาพที่ ๑๐ แสดงแหล่งน้ำผิวดินตำบลบ้านดึก อำเภอสรีสัชนาลัย จังหวัดสุโขทัย

ที่มา: <https://agri-map-online.moac.go.th/> พ.ศ. ๒๕๖๗

แผนที่แสดงแหล่งน้ำใต้ดิน ตำบลบ้านตึก อำเภอสรีสาชนาลัย จังหวัดสุโขทัย

ภาพที่ ๑๑ แสดงแหล่งน้ำผิวดินตำบลบ้านตึก อำเภอสรีสาชนาลัย จังหวัดสุโขทัย

ที่มา: <https://agri-map-online.moac.go.th/> พ.ศ. ๒๕๖๗

๑.๓ สีนค่าเอกลักษณ์ประจำถิ่น/สินค้ำ GI (ถ้าไม่มี ให้ใส่คำว่า ไม่มี)

อยู่ระหว่างการขอขึ้นทะเบียนสินค้าเอกลักษณ์ประจำถิ่น

๑.๔ สีนค่าเกษตรที่สำคัญ (อย่างน้อย ๓ ชนิดสินค้าเกษตร)

๑.๔.๑ ทุเรียน

๑) พื้นที่เหมาะสม/ไม่เหมาะสม

(๑) เขตความเหมาะสม

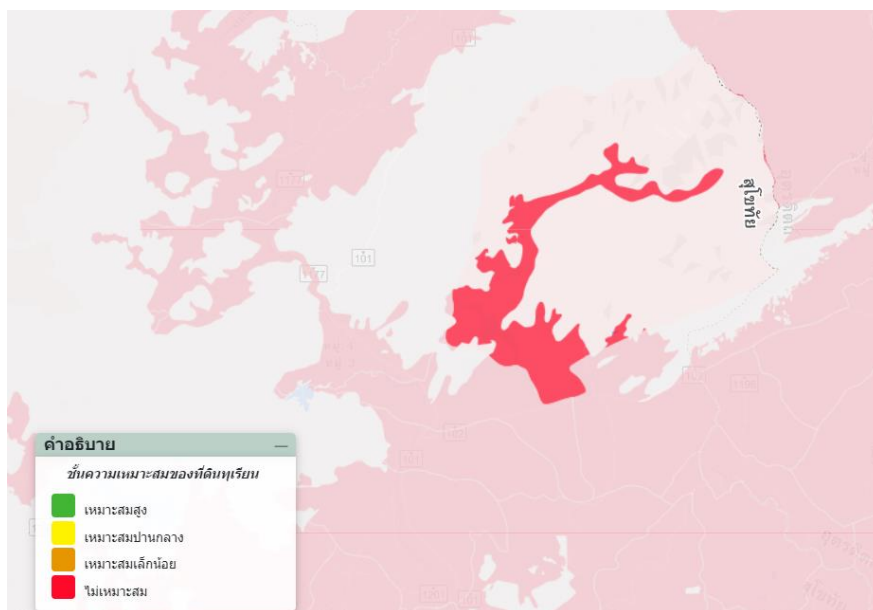
ตำบลบ้านตึก มีพื้นที่ที่เหมาะสมสำหรับปลูกทุเรียน ทั้งหมด จำนวน ๐ ไร่ แบ่งเป็นพื้นที่ที่มีความเหมาะสมมาก (S๑) จำนวน ๐ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๐ พื้นที่เหมาะสมปานกลาง (S๒) จำนวน ๐ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๐ พื้นที่เหมาะสมน้อย (S๓) จำนวน ๐ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๐ และพื้นที่ไม่เหมาะสม (N) จำนวน ๓๓,๙๖๐.๗๐ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๑๐๐

ตารางที่ ๑๓ แสดงเขตความเหมาะสม (พื้นที่ศักยภาพ) สำหรับปลูกทุเรียน ตำบลบ้านตึก อำเภอสรีสาชนาลัย จังหวัดสุโขทัย

ตำบล	พื้นที่ระดับความเหมาะสมสำหรับการปลูก ๓๓,๙๖๐.๗๐ (ไร่)				
	เหมาะสมมาก (S1)	เหมาะสมปาน กลาง (S2)	เหมาะสมน้อย (S3)	ไม่เหมาะสม (N)	รวมพื้นที่ทั้งหมด
บ้านตึก	๐	๐	๐	๓๓,๙๖๐.๗๐	๓๓,๙๖๐.๗๐

ที่มา: <https://agri-map-online.moac.go.th/> พ.ศ. ๒๕๖๗

แผนที่แสดงความเหมาะสมสำหรับการปลูกทุเรียน

ภาพที่ ๑๒ แสดงเขตความเหมาะสม (พื้นที่ศักยภาพ) สำหรับปลูกทุเรียน ตำบลบ้านดึก อำเภอสรีสะเกษ จังหวัดสุโขทัย
ที่มา: <https://agri-map-online.moac.go.th/> พ.ศ. ๒๕๖๗

แผนภูมิแสดงความเหมาะสมสำหรับการปลูกทุเรียน

ภาพที่ ๑๓ แสดงร้อยละแต่ละระดับชั้นความเหมาะสมสำหรับทุเรียน ตำบลบ้านดึก อำเภอสรีสะเกษ จังหวัดสุโขทัย
ที่มา: <https://agri-map-online.moac.go.th/> พ.ศ. ๒๕๖๗

(๒) พื้นที่ปลูกทุเรียน

ตำบลบ้านดึก อำเภอสรีสัชนาลัย จังหวัดสุโขทัย มีพื้นที่ปลูกทุเรียน จำนวน ๑๖,๗๘๕ ไร่ โดยปลูกมากที่สุดคือ โดยปลูกมากที่สุดคือ บ้าน ห้วยตม จำนวน ๕,๘๗๑ ไร่ รองลงมาคือ บ้านแม่คุ จำนวน ๒,๖๘๘ ไร่ และบ้านปากทรวง จำนวน ๒,๗๒๘ ไร่ ตามลำดับ

ตารางที่ ๑๔ แสดงพื้นที่ปลูกทุเรียน ตำบลบ้านดึก อำเภอสรีสัชนาลัย จังหวัดสุโขทัย

ที่	หมู่บ้าน	พื้นที่ปลูกทุเรียน (ไร่)
๑	บ้านแม่รากใต้	๔๙๐
๒	บ้านแม่รากเหนือ	๖๙๙
๓	บ้านปลายนา	๔๒๐
๔	บ้านภูนก	๑๙๐
๕	บ้านนาต้นจั่น	๑,๓๓๐
๖	บ้านดงยาปา	๑,๘๖๘
๗	บ้านห้วยตม	๕,๘๗๑
๘	บ้านแม่คุ	๒,๗๒๘
๙	บ้านห้วยสัก	๐
๑๐	บ้านหมอนสูง	๑๘๕
๑๑	บ้านปลายนา	๑๘๐
๑๒	บ้านปากทรวง	๒,๖๘๘
๑๓	บ้านภูนกใต้	๘๗
๑๔	บ้านแม่รากกลาง	๔๙
	รวม	๑๖,๗๘๕

ที่มา: สำนักงานเกษตรอำเภอสรีสัชนาลัย พ.ศ. ๒๕๖๗

(๓) พื้นที่ปลูกทุเรียนตามระดับชั้นความเหมาะสม

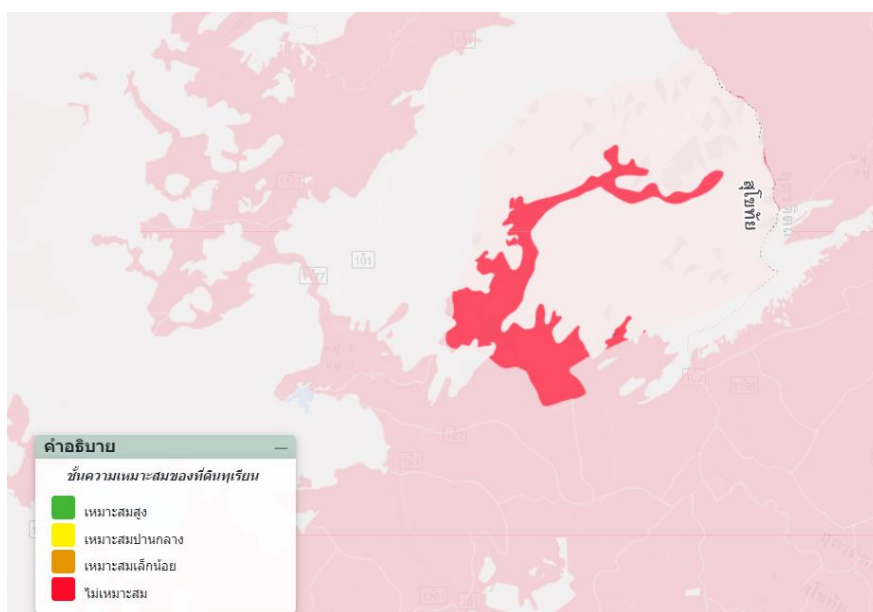
ตำบลบ้านดึก มีพื้นที่ปลูกทุเรียน ตามระดับชั้นความเหมาะสม จำนวน ๐ ไร่ แบ่งเป็นพื้นที่ที่มีความเหมาะสมมาก (S๑) จำนวน ๐ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๐ พื้นที่เหมาะสมปานกลาง (S๒) จำนวน ๐ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๐ พื้นที่เหมาะสมน้อย (S๓) จำนวน ๐ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๐ และพื้นที่ไม่เหมาะสม (N)) จำนวน ๓๓,๙๖๐.๗๐ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๑๐๐

ตารางที่ ๑๕ แสดงพื้นที่ปลูกทุเรียน ตามระดับชั้นความเหมาะสม ตำบลบ้านดึก อำเภอสรีสัชนาลัย จังหวัดสุโขทัย

ตำบล	พื้นที่ปลูกตามระดับความเหมาะสมสำหรับการปลูกทุเรียน (ไร่)				
	เหมาะสมมาก (S1)	เหมาะสมปานกลาง (S2)	เหมาะสมน้อย (S3)	ไม่เหมาะสม (N)	รวมพื้นที่ทั้งหมด
บ้านดึก	๐	๐	๐	๓๓,๙๖๐.๗๐	๓๓,๙๖๐.๗๒

ที่มา: <https://agri-map-online.moac.go.th/> พ.ศ. ๒๕๖๗

แผนที่แสดงพื้นที่ปลูกทุเรียน ตามระดับชั้นความเหมาะสม ตำบลบ้านดึก อำเภอสรีษัณาลัย จังหวัดสุโขทัย

ภาพที่ ๑๔ แผนที่แสดงพื้นที่ปลูกทุเรียน ตามระดับชั้นความเหมาะสม ตำบลบ้านดึก
(ที่มา: <https://agri-map-online.moac.go.th/> พ.ศ. ๒๕๖๗)

แผนภูมิแสดงพื้นที่ปลูกทุเรียนตามระดับชั้นความเหมาะสม ตำบลบ้านดึก อำเภอสรีษัณาลัย จังหวัดสุโขทัย

ภาพที่ ๑๕ แสดงร้อยละพื้นที่ปลูกทุเรียน ตามระดับชั้นความเหมาะสม ตำบลบ้านดึก
(ที่มา: <https://agri-map-online.moac.go.th/> พ.ศ. ๒๕๖๗)

๒) ปริมาณการผลิต

ตำบลบ้านดึก มีพื้นที่ปลูกพืชเศรษฐกิจหลัก ได้แก่ ทุเรียน มีพื้นที่ปลูกจำนวน ๑๖,๗๘๕ ไร่ ลองกอง มีพื้นที่ปลูกจำนวน ๘,๔๓๒ ไร่ และข้าวนาปี มีพื้นที่ปลูกจำนวน ๗,๓๖๒ ไร่ ตามลำดับ นอกจากนี้ยังมีพื้นที่ปลูกข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ ยางพารา และสวนผลไม้อื่น ๆ (ข้อมูลการขึ้นทะเบียนเกษตรกรกับกรมส่งเสริมการเกษตร ปี ๒๕๖๖)

ตารางที่ ๑๖ แสดงปริมาณการปลูกทุเรียน ตำบลบ้านดึก อำเภอสรีสัชนาลัย จังหวัดสุโขทัย

หมู่	ครัวเรือนเกษตรกร	พื้นที่ปลูก (ไร่)	พื้นที่เก็บเกี่ยว (ไร่)	ผลผลิต (ตัน)	ผลผลิตต่อไร่ (ตัน)
๑	๑๘	๔๙๐	๗๕	๔๔.๒๕	๕๙๐
๒	๔๒	๖๙๙	๘๔	๔๙.๕๖	๕๙๐
๓	๑๔	๔๒๐	๑๔๕	๘๕.๕๕	๕๙๐
๔	๘	๑๙๐	๗๐	๔๑.๓๐	๕๙๐
๕	๑๒๓	๑,๓๓๐	๘๕๐	๕๐๑.๕๐	๕๙๐
๖	๑๙๐	๑,๘๖๘	๘๗๓	๕๑๕.๐๗๐	๕๙๐
๗	๓๔๐	๕,๘๗๑	๔,๔๙๗	๒,๖๕๓.๒๓	๕๙๐
๘	๒๐๒	๒,๗๒๘	๑,๐๙๕	๖๔๖.๐๕	๕๙๐
๑๐	๘	๑๘๕	๖๕	๓๘.๓๕	๕๙๐
๑๑	๒๑	๑๘๐	๐	-	๕๙๐
๑๒	๑๙๕	๒,๖๘๘	๑,๒๐๐	๗๐๗.๔๑	๕๙๐
๑๓	๓	๘๗	๐	-	๕๙๐
๑๔	๓	๔๙	๐	๕๙๐	๕๙๐
รวม	๑,๑๖๗	๑๖,๗๘๕	๘,๙๕๔	๕,๒๘๒.๘๖	๕๙๐

ที่มา : สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร , พ.ศ. ๒๕๖๔

๓) สถานการณ์ใช้เทคโนโลยีการผลิต (เป็นเทคโนโลยีการผลิตที่ใช้ในตำบล)

(๑) การใช้กล้าพันธุ์พื้นเมืองที่ดี และแข็งแรง เกษตรกรผู้ปลูกทุเรียนตำบลบ้านดึกส่วนใหญ่จะใช้ต้นกล้าทุเรียนพันธุ์พื้นเมืองในการปลูกเป็นต้นพันธุ์ เนื่องจากรากของทุเรียนจะแข็งแรงและทนแล้ง

(๒) การเตรียมดิน เกษตรกรจะใช้ปุ๋ยคอกหรือปุ๋ยอินทรีย์รองก่อนหลุมก่อนปลูก เพื่อเพิ่มอินทรีย์วัตถุและปรับปรุงโครงสร้างดินให้เหมาะสมกับการเจริญเติบโตของทุเรียน

(๓) การปลูก เมื่อต้นกล้าพันธุ์ทุเรียนที่ปลูกมีอายุประมาณ ๑ ปี เกษตรกรจะเสียบยอดทุเรียนพันธุ์หมอนทอง ซึ่งเป็นพันธุ์ที่ผลผลิตเป็นที่ต้องการของตลาด

(๔) ระบบการให้น้ำ ปัจจุบันเกษตรกรส่วนใหญ่จะใช้ระบบน้ำแบบสปริงเกอร์ในการให้น้ำทุเรียน ด้วยเครื่องสูบน้ำพลังงานแสงอาทิตย์ ต่างจากอดีตที่ไม่มีระบบการให้น้ำ อาศัยน้ำฝนเป็นหลัก

(๕) การดูแลรักษา ปัจจุบันเกษตรกรผู้ปลูกทุเรียนส่วนใหญ่มีการดูแลรักษาทุเรียนกันมากขึ้น เนื่องจากราคามูลผลิตทุเรียนค่อนข้างสูง และมีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้การผลิตทุเรียนคุณภาพผ่าน ศพก.เครือข่ายในพื้นที่

(๖) การใส่ปุ๋ย เกษตรกรผู้ปลูกทุเรียนหันมาให้ความสำคัญกับการใส่ปุ๋ยทุเรียนกันมากขึ้น โดยจะใส่ปุ๋ยเคมีอินทรีย์ครั้งละน้อย ๆ แต่บ่อยครั้ง

(๗) การเก็บเกี่ยว เกษตรกรรายใหม่ยังไม่มีความชำนาญในการเก็บเกี่ยวทุเรียน จึงต้องพึ่งพาแรงงานที่มีความชำนาญ และเกษตรกรบางรายอาศัยมือตัดจากพ่อค้าคนกลาง ซึ่งอาจทำให้ตัดทุเรียนไม่มีคุณภาพ

(๘) การปฏิบัติหลังการเก็บเกี่ยว เกษตรกรบางรายยังไม่ให้ความสำคัญกับการตัดแต่งและการดูแลต้นทุเรียนกึ่งหลังการเก็บเกี่ยว ทำให้เป็นแหล่งสะสมของโรคและแมลง

(๙) การป้องกันกำจัดโรคและแมลงศัตรู เกษตรกรส่วนใหญ่เน้นการใช้สารเคมีในการป้องกันกำจัดแมลง แต่ยังขาดความรู้ความเข้าใจในการป้องกันโรค-แมลงศัตรูพืช

๔) ปฏิทินการเพาะปลูก

เกษตรกรในตำบลบ้านตึก มีการผลิตทุเรียน ดังนี้

ชื่อสินค้า	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.
ทุเรียน		←△→			←▽→							

สัญลักษณ์

ช่วงฤดูปลูก

△ ออกดอกสูงสุด

ช่วงฤดูเก็บเกี่ยว

▽ เก็บเกี่ยวสูงสุด

ภาพที่ ๑๖ แสดงปฏิทินการผลิตทุเรียนในตำบลบ้านตึก อำเภอศรีสัชนาลัย จังหวัดสุโขทัย
(ที่มา: สำนักงานเกษตรอำเภอศรีสัชนาลัย พ.ศ. ๒๕๖๗)

๕) ต้นทุนการผลิต

ตำบลบ้านตึก มีต้นทุนการผลิต เป็นเงิน ๒๒,๐๐๐ บาท/ต่อไร่

ตารางที่ ๑๗ แสดงต้นทุนการผลิตทุเรียน ปี ๒๕๖๖ ตำบลบ้านตึก อำเภอศรีสัชนาลัย จังหวัดสุโขทัย

รายการ (ตัวอย่าง)	ในเขตชลประทาน	นอกเขตชลประทาน	หมายเหตุ
แต่งกิ่ง	-	๗๐๐	
ใส่ปุ๋ย๑ (๔๖+๑๕)	-	๑,๕๐๐	๔๖-๐-๐ + ๑๕-๑๕-๑๕ ต้นละ ๓ กก.
ให้น้ำ ๑	-	๖๐๐	ปลายฝน ต้นหนาว
ตัดหญ้า๑ (พ.ย.-ธ.ค.)	-	๑,๐๐๐	ค่าแรงงานวันละ ๗๐๐ บาท/คน
ใส่ปุ๋ย๒ (๘-๒๔-๒๔)	-	๒,๕๐๐	
ให้น้ำ๒ (ธ.ค.-ม.ค.)	-	๕๐๐	
ทำดอก+พ่นยา (ม.ค.-ก.พ.)	-	๖๐๐	
ให้น้ำ		๕๐๐	
พ่นยา+ฮอร์โมน (เม.ย.)	-	๗๐๐	
ให้น้ำ	-	๔๐๐	
พ่นยา+ฮอร์โมน (เม.ย.)	-	๕๐๐	
แต่งลูก (พ.ค.)	-	๕๐๐	
เร่งใบ+พ่นยา	-	๕๐๐	
ตัดหญ้า๒ (พ.ค.-มิ.ย.)	-	๑,๐๐๐	
เก็บเกี่ยว (ก.ค.-ก.ย.)	-	๑๐,๕๐๐	ค่าเก็บเกี่ยว+ขนส่ง ๗ บาท/กก.
รวม		๒๒,๐๐๐	

(ที่มา: สำนักงานเกษตรอำเภอศรีสัชนาลัย พ.ศ. ๒๕๖๗)

๖) สถานการณ์การตลาด/วิถีการตลาด (สถานการณ์การตลาดของตำบล)

เกษตรกรผู้ปลูกทุเรียนในตำบลบ้านตึกไม่ใช้สารเคมีกำจัดวัชพืช แต่ใช้การตัดหญ้าในแปลงผลิต ทำให้ไม่ค่อยพบปัญหาดินเสื่อมสภาพ วัชพืชที่ตัดไม่มีการเผาทำลายแต่ปล่อยให้คลุมดินเป็นการรักษาความชุ่มชื้น ในดินได้อีกทางหนึ่ง มีการใช้ปุ๋ยอินทรีย์ควบคู่ไปกับปุ๋ยเคมี โดยพยายามใช้สารเคมีให้น้อยที่สุด และเริ่มให้ความสำคัญกับการใช้สารชีวภัณฑ์ เพื่อป้องกันและกำจัดศัตรูพืชทดแทนการใช้สารเคมี มีการตัดแต่งผลให้มีจำนวนพอเหมาะกับสภาพลำต้น เพื่อควบคุมคุณภาพของผลผลิตให้ตรงตามความต้องการของตลาด และช่วยรักษาต้นทุนทุเรียนอีกด้วย

(๑) วิถีการตลาด (เป็นวิถีตลาดที่เกิดขึ้นในตำบล)

เดิมทีเกษตรกรผู้ปลูกทุเรียนตำบลบ้านตึกปลูกทุเรียนแบบ “เทวดาเลี้ยง” คือ ปลูกทิ้งปลูกขว้างไม่มีการดูแลรักษา ไม่มีระบบการให้น้ำ ทำให้ทุเรียนส่วนใหญ่มีคุณภาพที่ไม่ตรงตามความต้องการของตลาด และส่วนใหญ่ไม่ให้ความสำคัญกับการพัฒนาคุณภาพ และไม่มีการวางแผนการผลิตให้ตรงกับความต้องการของตลาด ผลผลิตที่ได้จำเป็นต้องขายให้พ่อค้าคนกลางในหมู่บ้านที่รับซื้อในราคาค่อนข้างต่ำกว่าท้องตลาด และนำไปขายให้ตลาดใหญ่ที่จังหวัดอุดรธานีอีกทอดหนึ่ง

ปัจจุบัน กรมส่งเสริมการเกษตร โดยสำนักงานเกษตรอำเภอศรีสัชนาลัย ได้เข้ามาส่งเสริมให้เกษตรกรเห็นความสำคัญกับขอการรับรองมาตรฐานการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดี GAP (ทุเรียน) และเข้ามาช่วยส่งเสริมการตลาด โดยมีการประกวดตั้งชื่อทุเรียนหมอนทองที่ปลูกในจังหวัดสุโขทัย ทำให้ทุเรียนสุโขทัยเป็นที่รู้จักมากขึ้น เกษตรกรที่ปลูกทุเรียนตำบลบ้านตึก เริ่มหันมาให้ความสำคัญกับการผลิตทุเรียนคุณภาพ มีการวางแผนการผลิตทุเรียน เพื่อให้ได้ทุเรียนที่มีคุณภาพ ตรงตามความต้องการของตลาด และเกษตรกรยังให้ความสำคัญกับการรวมกลุ่ม เพื่อสร้างอำนาจในการต่อรองราคา

(๒) แหล่งรับซื้อผลผลิต/ โรงงานแปรรูป

ตำบลบ้านตึก มีแหล่งรับซื้อผลผลิตทุเรียนในทุกหมู่บ้านที่มีการปลูกทุเรียน โดยมีแหล่งรับซื้อทุเรียนรวม ๒๐ แห่ง และมีผู้รวบรวมทุเรียนเพื่อการส่งออก จำนวน ๑ แห่ง

๗) เกษตรกรต้นแบบในพื้นที่

ตำบลบ้านตึก มีเกษตรกรที่เป็นต้นแบบในพื้นที่ โดยมีเกษตรกรที่เป็น Smart Farmer ต้นแบบด้านการผลิตทุเรียน ด้านเกษตรผสมผสาน และการแปรรูป จำนวน ๑๔ ราย และมี Smart Farmer ซึ่งมีเกษตรกรที่เป็น Smart Farmer แปลงใหญ่ จำนวน ๑๔ ราย

องค์ความรู้ทักษะความชำนาญ

เกษตรกรมีความรู้ ความชำนาญ องค์ความรู้ในเทคโนโลยีการผลิต ที่มีความโดดเด่น ดังนี้

ตารางที่ ๑๘ แสดง Smart Farmer ต้นแบบในด้านการผลิตทุเรียน ตำบลบ้านตึก อำเภอศรีสัชนาลัย จังหวัดสุโขทัย

ที่	ชื่อ - สกุล	หมู่	ตำบล	อำเภอ	ปีที่เป็น	สาขา
๑	นางชุตินา นาคง	๑๔	บ้านตึก	ศรีสัชนาลัย	๒๕๖๖	ไม้ผล
๒	นายบุญเรือง ธิวงค์ชา	๗	บ้านตึก	ศรีสัชนาลัย	๒๕๖๖	ไม้ผล
๓	นางเยาว์ เพิ่มพูล	๑๐	บ้านตึก	ศรีสัชนาลัย	๒๕๖๗	ไม้ผล

(ที่มา: สำนักงานเกษตรอำเภอศรีสัชนาลัย พ.ศ. ๒๕๖๗)

๑.๔.๒ ลองกอง

๑) พื้นที่เหมาะสม/ไม่เหมาะสม

(๑) เขตความเหมาะสม

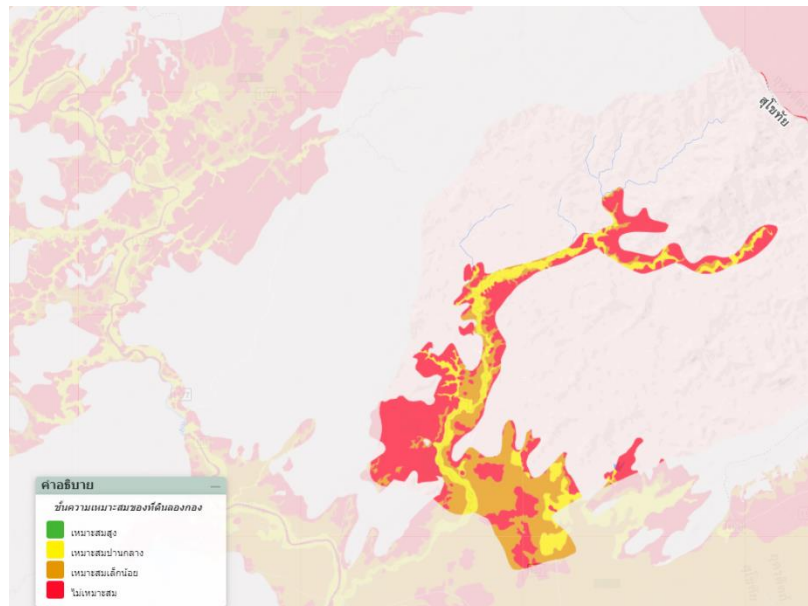
ตำบลบ้านตึก มีพื้นที่ที่เหมาะสมสำหรับปลูกลองกองทั้งหมด จำนวน ๓๓,๙๒๕.๕๘ ไร่ แบ่งเป็นพื้นที่ที่มีความเหมาะสมมาก (S๑) จำนวน ๐ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๐ พื้นที่เหมาะสมปานกลาง (S๒) จำนวน ๖,๔๑๗.๘๘ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๑๘.๙๒ พื้นที่เหมาะสมน้อย (S๓) จำนวน ๑๐,๒๓๓.๐๐ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๓๐.๑๖ และพื้นที่ไม่เหมาะสม (N) จำนวน ๑๗,๒๗๔.๗๐ คิดเป็นร้อยละ ๕๐.๙๒

ตารางที่ ๑๙ แสดงเขตความเหมาะสม(พื้นที่ศักยภาพ) สำหรับปลูกลองกอง ตำบลตำบลบ้านตึก อำเภอสหัสขันธ์ จังหวัดสุโขทัย

ตำบล	พื้นที่ระดับความเหมาะสมสำหรับการปลูก..... (ไร่)				
	เหมาะสมมาก (S1)	เหมาะสมปานกลาง (S2)	เหมาะสมน้อย (S3)	ไม่เหมาะสม (N)	รวมพื้นที่ทั้งหมด
บ้านตึก	๐	๖,๔๑๗.๘๘	๑๐,๒๓๓	๑๗,๒๗๔.๗๐	๓๓,๙๒๕.๕๘

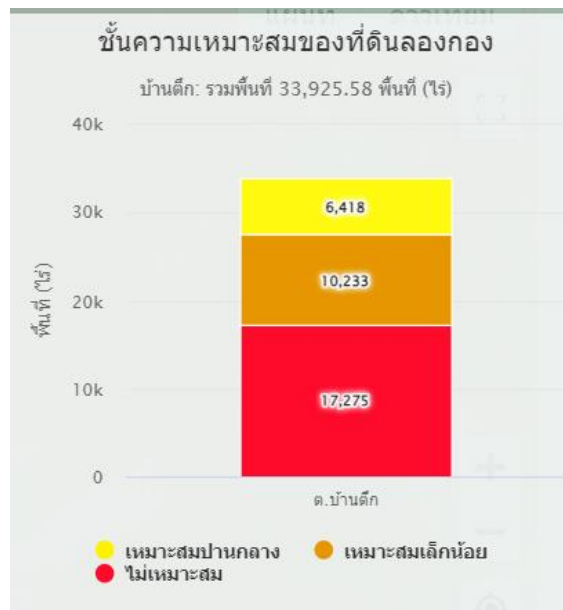
(ที่มา: <https://agri-map-online.moac.go.th/> พ.ศ. ๒๕๖๗)

แผนที่แสดงความเหมาะสมสำหรับการปลูกลองกอง

ภาพที่ ๑๗ แสดงเขตความเหมาะสม (พื้นที่ศักยภาพ) สำหรับปลูกลองกอง ตำบลบ้านตึก อำเภอสหัสขันธ์ จังหวัดสุโขทัย
(ที่มา: <https://agri-map-online.moac.go.th/> พ.ศ. ๒๕๖๗)

แผนภูมิแสดงความเหมาะสมสำหรับการปลูกลองกอง

ภาพที่ ๑๘ แสดงร้อยละแต่ละระดับชั้นความเหมาะสมสำหรับลองกอง ตำบลบ้านดึก อำเภอสรีสัชนาลัย จังหวัดสุโขทัย
(ที่มา: <https://agri-map-online.moac.go.th/> พ.ศ. ๒๕๖๗)

(๒) พื้นที่ปลูกลองกอง

ตำบลบ้านดึก อำเภอสรีสัชนาลัย จังหวัดสุโขทัย มีพื้นที่ปลูกลองกอง จำนวน ๑๒,๙๘๓ ไร่ โดยปลูกมากที่สุดคือ บ้านห้วยตม จำนวน ๔,๙๐๕ ไร่ รองลงมาคือบ้านแม่คุ จำนวน ๒,๘๒๒ ไร่ และบ้านดงยาปา จำนวน ๒,๕๒๓ ไร่ ตามลำดับ

ตารางที่ ๒๐ แสดงพื้นที่ปลูกลองกอง ตำบลบ้านดึก อำเภอสรีสัชนาลัย จังหวัดสุโขทัย

ที่	หมู่ที่	พื้นที่ปลูกลองกอง (ไร่)
๑	หมู่ที่ ๑	๗๑
๒	หมู่ที่ ๒	๘๗
๓	หมู่ที่ ๓	๒๗
๔	หมู่ที่ ๔	๔๗
๕	หมู่ที่ ๕	๑๔๕๖
๖	หมู่ที่ ๖	๒,๕๒๓
๗	หมู่ที่ ๗	๔,๙๐๕
๘	หมู่ที่ ๘	๒,๘๒๒
๙	หมู่ที่ ๑๐	๓๑
๑๐	หมู่ที่ ๑๑	๙๙
๑๑	หมู่ที่ ๑๒	๘๘๕
๑๒	หมู่ที่ ๑๓	๑๗
๑๓	หมู่ที่ ๑๔	๑๓
	รวม	๑๒,๙๘๓.๐๐

(ที่มา: สำนักงานเกษตรอำเภอสรีสัชนาลัย พ.ศ. ๒๕๖๗)

๒) ปริมาณการผลิต

ตำบลบ้านดึกมีพื้นที่การปลูกลองกอง จำนวน ๑๒,๙๘๓ ไร่ ๘๒๐ ครัวเรือน โดยมีพื้นที่ปลูกมากที่ บ้านห้วยตม จำนวน ๔,๙๐๕ ไร่ จำนวน ๒๘๔ ครัวเรือน รองลงมาคือบ้านแม่คุ จำนวน ๒,๘๒๒ ไร่ ๑๐๓ ครัวเรือน และบ้านดงยาปา จำนวน ๒,๕๒๓ ไร่ ๙๘ ครัวเรือน ตามลำดับ

ตารางที่ ๒๑ แสดงปริมาณการปลูกลองกอง ตำบลบ้านดึก อำเภอสรีสัชนาลัย จังหวัดสุโขทัย

หมู่ที่	ครัวเรือน เกษตรกร	พื้นที่ปลูก (ไร่)	พื้นที่เก็บเกี่ยว (ไร่)	ผลผลิต (ตัน)	ผลผลิตต่อไร่ (ตัน)
๑	๗	๗๑	๒๖	๓๑.๒๐	๑,๒๐๐
๒	๖	๘๗	๑๙	๒๒.๘๐	๑,๒๐๐
๓	๒	๒๗	๒	๒.๔๐	๑,๒๐๐
๔	๓	๔๗	๘	๙.๖๐	๑,๒๐๐
๕	๘๔	๑๔๕๖	๘๒๐	๙๘๔.๐๐	๑,๒๐๐
๖	๙๘	๒,๕๒๓	๑,๒๒๓	๑,๔๖๗.๖๐	๑,๒๐๐
๗	๒๘๔	๔,๙๐๕	๓,๗๐๕	๔,๔๔๖.๐๐	๑,๒๐๐
๘	๑๐๓	๒,๘๒๒	๑,๓๒๒	๑,๕๘๖.๔๐	๑,๒๐๐
๑๐	๓	๓๑	๑๑	๑๓.๒๐	๑,๒๐๐
๑๑	๗	๙๙	๑๙	๒๒.๘๐	๑,๒๐๐
๑๒	๒๒๐	๘๘๕	๘๘๕	๑,๐๖๒.๐๐	๑,๒๐๐
๑๓	๒	๑๗	๒	๒.๔๐	๑,๒๐๐
๑๔	๑	๑๓	๑	๑.๒๐	๑,๒๐๐
รวม	๘๒๐	๑๒,๙๘๓	๘,๐๔๓	๙,๖๕๑.๖๐	๑,๒๐๐

(ที่มา: สำนักงานเกษตรอำเภอสรีสัชนาลัย พ.ศ. ๒๕๖๗)

๓) สถานการณ์ใช้เทคโนโลยีการผลิต (เป็นเทคโนโลยีการผลิตที่ใช้ในอำเภอและระบุรายละเอียดในแต่ละหัวข้อด้วย)

- (๑) การใช้พันธุ์ดี โดยการเสียบบอด โดยต้นตอจะเป็นต้นกลางสาด
- (๒) การเตรียมดิน ใช้ปุ๋ยคอกและปุ๋ยอินทรีย์ช่วยปรับโครงสร้างของดิน
- (๓) การปลูก ปลูกผสมผสานหรือปลูกแซมในสวนทุเรียน
- (๔) ระบบการให้น้ำ เริ่มเปลี่ยนมาใช้ระบบสปริงเกอร์
- (๕) การดูแลรักษา ยังไม่ค่อยดูแลรักษาเท่าที่ควร
- (๖) การใส่ปุ๋ยใส่ปุ๋ยค่อนข้างน้อย เนื่องจากราคาค่อนข้างถูก
- (๗) การเก็บเกี่ยวเก็บเกี่ยวเมื่อลองกองแก่จัด โดยปลูกในเขา และขนส่งด้วยรถจักรยานยนต์มาจำหน่ายยังจุดรวบรวม ทำให้เกิดต้นทุนค่าตัดและค่าขนส่ง
- (๘) การปฏิบัติหลังการเก็บเกี่ยว เกษตรกรยังไม่ค่อยให้ความสำคัญกับการปฏิบัติหลังการเก็บเกี่ยว เช่น ไม่แต่งกิ่ง เนื่องจากขาดความรู้ความเข้าใจ
- (๙) การป้องกันกำจัดโรคและแมลงศัตรูค่อนข้างน้อย

๔) ปฏิทินการผลิตลองกอง

เกษตรกรในตำบลบ้านตึก มีการผลิตลองกอง ดังนี้

ชื่อสินค้า	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.
ลองกอง				←	△	→	←		▽	→		

สัญลักษณ์

ช่วงฤดูปลูก

ปลูกสูงสุด

ช่วงฤดูเก็บเกี่ยว

เก็บเกี่ยวสูงสุด

ภาพที่ ๑๙ แสดงปฏิทินการผลิตลองกอง ตำบลบ้านตึก อำเภอสรีสัชนาลัย จังหวัดสุโขทัย

(ที่มา: สำนักงานเกษตรอำเภอสรีสัชนาลัย พ.ศ. ๒๕๖๗)

๕) ต้นทุนการผลิต

ตำบลบ้านตึก มีต้นทุนการผลิตลองกอง โดยพื้นที่ส่วนใหญ่เป็นพื้นที่นอกเขตชลประทานมีต้นทุนการผลิตเป็นเงิน ๑๑,๐๐๐ บาท

ตารางที่ ๒๒ แสดงต้นทุนการผลิตลองกอง ปี ๒๕๖๖ ตำบลบ้านตึก อำเภอสรีสัชนาลัย จังหวัดสุโขทัย

รายการ (ตัวอย่าง)	ในเขต ชลประทาน	นอกเขต ชลประทาน	หมายเหตุ
แต่งกิ่ง	-	๗๐๐	
ใส่ปุ๋ย๑	-	๕๐๐	๔๖-๐-๐ + ๑๕-๑๕-๑๕ ต้นละ ๐.๕ กก.
ตัดหญ้า ๑ (พ.ย.-ธ.ค.)	-	๓๕๐	ค่าแรงวันละ ๗๐๐ บาท/คน
ใส่ปุ๋ย๒ (ธ-๒๔-๒๔)	-	๕๐๐	
ให้น้ำ		๕๐๐	
พ่นยา+ฮอร์โมน	-	๓๕๐	
ให้น้ำ	-	๔๐๐	
พ่นยา+ฮอร์โมน (เม.ย.)	-	๕๐๐	
แต่งลูก (พ.ค.)	-	๕๐๐	
ตัดหญ้า๒	-	๗๐๐	
เก็บเกี่ยว	-	๖,๐๐๐	ค่าเก็บเกี่ยว+ขนส่ง ๕ บาท/กก.
รวม		๑๑,๐๐๐	

(ที่มา: สำนักงานเกษตรอำเภอสรีสัชนาลัย พ.ศ. ๒๕๖๗)

๖) สถานการณ์การตลาด/วิธีการตลาด (สถานการณ์การตลาดของตำบล)

เน้นการจำหน่ายให้พ่อค้าคนกลางเป็นหลัก โดยราคาจะถูกกำหนดโดยพ่อค้าคนกลาง และเกษตรกรยังขาดความรู้ความเข้าใจเรื่องการขอรับรองมาตรฐาน GAP เพื่อการส่งออก จึงทำให้ราคาลองกองในพื้นที่ตำบลบ้านตึกราคาตกต่ำ

(๑) วิธีการตลาด (เป็นวิธีตลาดที่เกิดขึ้นในตำบล)

เกษตรกรจะปลูกลองกองในหุบเขา โดยจะปลูกแซมในสวนทุเรียน พอถึงช่วงเก็บเกี่ยวจะต้องจ้างแรงงานในการตัดลองกองและขนส่งไปยังจุดรวบรวมในหมู่บ้าน ทำให้ต้นทุนการเก็บเกี่ยวค่อนข้างสูง และเกษตรกรเป็นสูงวัย หากปีไหนลองกองราคาแพงก็จะมีพ่อค้าคนกลางไปรับซื้อถึงหน้าสวน

(๒) แหล่งรับซื้อผลผลิต

ตำบลบ้านตึก มีแหล่งรับซื้อลองกอง รวม ๑๘ แห่ง และตลาดกลางผลไม้จำนวน ๑ แห่ง

๓) เกษตรกรต้นแบบในพื้นที่

ตำบลบ้านตึก ยังไม่มีเกษตรกรที่เป็นต้นแบบด้านการผลิตลองกองในพื้นที่

๒.๒ ประเด็นปัญหา สภาพของปัญหาแนวทางการแก้ไข

ตารางที่ ๒๓ แสดงประเด็นปัญหา สภาพของปัญหาแนวทางการแก้ไข

ปัญหาและกลุ่มของปัญหา	สภาพของปัญหา	แนวทางการแก้ไข	หมู่บ้านและตำบลเป้าหมาย (พื้นที่/ชุมชนที่ประสบ ปัญหา)	ความสำคัญ เร่งด่วน
ด้านการผลิตสินค้าและ การตลาด	๑.ขาดความรู้เรื่องโรค-แมลง ๒.ขาดความรู้เรื่อง GAP ๓.ขาดแคลนแรงงาน ๔.ต้นทุนการผลิตสูง ๕.ขาดความรู้เรื่องการผลิต ทุเรียนคุณภาพ ทำให้เกิด ปัญหาทุเรียนด้อยคุณภาพ (ทุเรียนอ่อน)	๑. จัดตั้งศูนย์เรียนรู้ด้านการป้องกันกำจัดโรคและแมลงศัตรูพืช ๒. ให้ความรู้ด้านการป้องกันกำจัดศัตรูพืชอย่างถูกวิธี ๓. จัดทำแปลงพยานณ์เตือนการระบาดของศัตรูพืช ๔. ส่งเสริมความรู้เรื่องการผลิตทุเรียนคุณภาพ ๕. ให้ความรู้ด้านการลดต้นทุน ๖. รณรงค์การใช้สารชีวภาพและชีวภัณฑ์ทดแทนการใช้เคมี ๗. รณรงค์และส่งเสริมการประกอบอาชีพการเกษตรตาม แนวทางปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ๘. ภาครัฐกำหนดมาตรการควบคุมราคาปัจจัยการผลิต เช่น ปุ๋ยเคมีและสารเคมี อย่างจริงจัง ๙. ส่งเสริมสนับสนุนการรวมกลุ่มเพื่อแปรรูป/เพิ่มมูลค่า	ทุกหมู่บ้าน	มาก
ด้านเกษตรกรและองค์กร เกษตรกร ๑.กลุ่มขาดการพัฒนา	๑. กลุ่มเกษตรกรขาดความ เข้มแข็งและความต่อเนื่อง ๒. เกษตรกรขาดองค์ความรู้ และทักษะในการทำ การเกษตร ทางด้านการ ปลูกพืช	๑. พัฒนาเกษตรกรรุ่นใหม่เข้ามาช่วยเหลือเกษตรกร รุ่นเก่า ๒. ใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่นเข้ามาช่วยในการส่งเสริมการปฏิบัติ ๓. จัดตั้งศูนย์เรียนรู้ต้นแบบเพื่อถ่ายทอดองค์ความรู้และ เทคโนโลยีการผลิต ที่เหมาะสมให้แก่เกษตรกร รวมทั้งการสร้าง ต้นแบบในการปฏิบัติที่เหมาะสมเพื่อสร้างแรงจูงใจและให้ เกษตรกรเกิดความเชื่อมั่นในการตัดสินใจปฏิบัติตาม	ตำบลบ้านดึก	ปานกลาง

ตารางที่ ๒๓ แสดงประเด็นปัญหา สภาพของปัญหาแนวทางการแก้ไข (ต่อ)

ด้านการแปรรูปผลผลิตและผลิตภัณฑ์ ๑. ขาดเครื่องมือวัสดุอุปกรณ์ ๒. ขาดมาตรฐานการรับรองคุณภาพ ๓. ผลผลิตไม่ต่อเนื่องและไม่เพียงพอ ๔. เกษตรกรไม่ให้ความสนใจในการแปรรูปเนื่องจากขั้นตอนยุ่งยากเสียเวลา	๑. ขาดแคลนวัสดุอุปกรณ์ในการแปรรูป ๒. สินค้าไม่ได้รับรองมาตรฐาน ผู้บริโภคขาดความเชื่อมั่น ๓. ผลผลิตในการนำมาแปรรูปไม่เพียงพอ/เกษตรกรผลิตไม่พอต่อความต้องการในการบริโภค ๔. เกษตรกรขายผลผลิตสดได้เงินเร็วกว่าการแปรรูป ซึ่งมีขั้นตอนยุ่งยากซับซ้อน	๑. สนับสนุนวัสดุอุปกรณ์ให้กับเกษตรกรและกลุ่มเกษตรกร ๒. สนับสนุนการผลิตสู่การรับรองมาตรฐาน ๓. วางแผนการผลิตทั้งในส่วนด้านการปลูกพืชและการแปรรูปให้สอดคล้องกัน ๔. สร้างแรงจูงใจและการรับรู้ให้เกษตรกรเห็นถึงความแตกต่างของราคาก่อนการแปรรูปและหลังแปรรูปจำหน่าย	กลุ่มยุวเกษตรกร/กลุ่มแม่บ้านเกษตรกร/กลุ่มส่งเสริมอาชีพและวิสาหกิจชุมชน	
---	---	---	---	--

๒.๒.๑ การจัดทำ TOWS Matrix

ตารางที่ ๒๔ แสดงการวิเคราะห์ตาราง TOWS Matrix

	จุดแข็ง (S) ๑. เป็นแหล่งผลิตสินค้าเกษตรเศรษฐกิจที่สำคัญของจังหวัด ๒. ผู้นำท้องที่/ท้องถิ่น อาสาสมัครเกษตรมีเข้มแข็ง ๓. มีแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตร ๔. มีเกษตรกรต้นแบบ มีองค์ความรู้ ๕. มีแหล่งเรียนรู้ ศพก. และเครือข่าย ๖. เจ้าหน้าที่ปฏิบัติงานครอบคลุมทั่วพื้นที่	จุดอ่อน (W) ๑. เกษตรกร (ไม่มีแผนการผลิต, ไม่ให้ความสำคัญกับสวล., ไม่มีมาตรฐานการผลิต,) ๒. ขาดแคลนแหล่งน้ำ ๓. ผลผลิตต่อไร่ต่ำ ๔. ขาดแคลนแรงงานภาคเกษตร ๕. ต้นทุนการผลิตสูง ๖. เน้นทำเกษตรเชิงเดี่ยว ๗. มีเงินทุนประกอบอาชีพไม่เพียงพอ ๘. หนี้สินครัวเรือน ๙. ข้อมูลด้านการเกษตรไม่มีความถูกต้องการบริหารจัดการฐานข้อมูลให้เป็นระบบ ๑๐. พื้นที่ไม่มีเอกสารสิทธิ์
โอกาส (O) ๑. นโยบายและมาตรการภาครัฐที่สนับสนุนด้านการเกษตร ๒. มีหน่วยงานราชการในสังกัดกระทรวงเกษตรอื่น ๆ และสถาบันการศึกษาให้การสนับสนุน ๓. มีแหล่งเงินทุนดอกเบี้ยต่ำเพื่อการเกษตร ๔. มีระบบสารสนเทศครอบคลุมทุกพื้นที่และง่ายต่อการเข้าถึง ๕. กระแสนิยมท่องเที่ยวเชิงเกษตร ๖. มีโฮมสเตย์ที่มีชื่อเสียง ๗. ผู้บริโภคนิยมอาหารปลอดภัยเพิ่มขึ้น	กลยุทธ์เชิงรุก (SO) ๑. เพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร ๒. พัฒนาศักยภาพเกษตรกร และองค์กรเกษตรกรให้มีความเข้มแข็ง ๓. พัฒนาศักยภาพเกษตรกรต้นแบบ ๔. พัฒนาแหล่งเรียนรู้	กลยุทธ์เชิงแก้ไข (WO) ๑. พัฒนาศักยภาพเกษตรกรในการผลิตพืชอาหารปลอดภัย ๒. ลดต้นทุนการผลิต ๓. ส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อมและการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ ๔. ส่งเสริมการปลูกพืชตามระบบเกษตรดีที่เหมาะสม (GAP)
ภัยคุกคาม (T) ๑. มีการแข่งขันทางการตลาดสูง ๒. ราคาผลผลิตตกต่ำ ๓. ภัยธรรมชาติ โรคและแมลงศัตรูพืช	กลยุทธ์เชิงป้องกัน (ST) ๑. ส่งเสริมการใช้เครื่องจักรกลการเกษตรทดแทนแรงงาน	กลยุทธ์เชิงรับ (WT) ๑. ประชาสัมพันธ์สร้างการรับรู้ ๒. บริหารจัดการน้ำเพื่อการเกษตรให้มีประสิทธิภาพ

๔. ปัจจัยการผลิตมราคาส่งขึ้น ๕. ขาดแคลนแรงงาน และค่าจ้าง แรงงานสูง ๖. การกีดกันทางการค้า ๗. ความไม่ต่อเนื่องของนโยบาย		
---	--	--

กำหนดเป็นกลยุทธ์ ดังนี้

๑. กลยุทธ์เชิงรุก

๑.๑ เพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร

๑.๒ พัฒนาศักยภาพเกษตรกร และองค์กรเกษตรกรให้มีความเข้มแข็ง

๑.๓ เพิ่มศักยภาพอาสาสมัครและเกษตรกรต้นแบบ

๒. กลยุทธ์เชิงแก้ไข

๒.๑ พัฒนาศักยภาพเกษตรกรในการผลิตพืชอาหารปลอดภัย

๒.๒ ลดต้นทุนการผลิตพืช

๒.๓ ส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อมและการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ

๒.๔ ส่งเสริมการปลูกพืชตามระบบเกษตรดีที่เหมาะสม (GAP)

๓. กลยุทธ์เชิงป้องกัน

๓.๑ ส่งเสริมการใช้เครื่องจักรกลการเกษตรทดแทนแรงงาน

๔. กลยุทธ์เชิงรับ

๔.๑ ประชาสัมพันธ์สร้างการรับรู้

๔.๒ บริหารจัดการน้ำเพื่อการเกษตรให้มีประสิทธิภาพ (W๗T๘)

บทที่ ๓

ทิศทาง/แนวทางการพัฒนาการเกษตรระดับตำบล

๑. แนวทางการพัฒนา

๑.๑ พัฒนาการผลิตรายสินค้า (พืช/ปศุสัตว์/ประมง)

๑.๑.๑ ข้าว

- ๑) เป้าหมาย/เป้าประสงค์ (สิ่งที่คาดหวังหรือผลสำเร็จที่จะให้เกิด)
 - เพื่อให้เกษตรกรผู้ผลิตข้าวมีคุณภาพชีวิตดีขึ้น มีความมั่นคงในอาชีพ ลดต้นทุนและเพิ่มผลผลิต มีรายได้เพิ่มจากการทำการเกษตร
 - เพื่อให้เกษตรกรมีแหล่งผลิตพันธุ์ข้าวไว้ในท้องถิ่น
 - ข้าวได้รับการพัฒนาการผลิตและมีมูลค่าเพิ่มขึ้น
- ๒) กลยุทธ์/วิธีการดำเนินงาน (วิธีการที่จะต้องทำหรือทำอย่างไรเพื่อให้เกิดผลสำเร็จตามเป้าประสงค์)
 - กลยุทธ์ที่ ๑ กลยุทธ์สร้างองค์ความรู้และถ่ายทอดเทคโนโลยีให้แก่เกษตรกร
 - โครงการที่ ๑ โครงการส่งเสริมและพัฒนาการผลิตข้าวคุณภาพ
 - โครงการที่ ๒ โครงการพัฒนาคุณภาพข้าวตามมาตรฐาน GAP
 - โครงการที่ ๓ โครงการระบบส่งเสริมการเกษตรแบบแปลงใหญ่ (ข้าว)
 - กลยุทธ์ที่ ๒ ส่งเสริมให้เกษตรกรจัดทำแหล่งผลิตพันธุ์ข้าวเพื่อใช้ในเชิงการค้าและการบริโภคในพื้นที่
 - โครงการที่ ๑ โครงการเมล็ดพันธุ์ข้าวชุมชน
 - กลยุทธ์ที่ ๓ ประชาสัมพันธ์สร้างการรับรู้
 - โครงการที่ ๑ โครงการรณรงค์ลดการเผาตอซัง

๑.๑.๒ ทุเรียน

- ๑) เป้าหมาย/เป้าประสงค์ (สิ่งที่คาดหวังหรือผลสำเร็จที่จะให้เกิด)
 - เพื่อให้เกษตรกรมีคุณภาพชีวิตดีขึ้น อาชีพมั่นคง และรายได้จากการทำการเกษตรเพิ่มขึ้น
 - เพื่อให้เกษตรกรผู้ปลูกทุเรียนได้รับการรับรองมาตรฐาน GAP
 - เพื่อให้ภาคเกษตรกรรมได้รับองค์ความรู้ใหม่ๆ และสามารถนำไปปฏิบัติเพื่อให้เกิดประสิทธิภาพในการประกอบอาชีพ
- ๒) กลยุทธ์/วิธีการดำเนินงาน (วิธีการที่จะต้องทำหรือทำอย่างไรเพื่อให้เกิดผลสำเร็จตามเป้าประสงค์)
 - กลยุทธ์ที่ ๑ สร้างองค์ความรู้และถ่ายทอดให้แก่เกษตรกรอย่างทั่วถึงและยั่งยืน
 - โครงการที่ ๑ โครงการส่งเสริมและพัฒนาการผลิตทุเรียน
 - โครงการที่ ๒ โครงการระบบส่งเสริมการเกษตรแบบแปลงใหญ่ (ทุเรียน)
 - โครงการที่ ๓ โครงการส่งเสริมและถ่ายทอดเทคโนโลยีการป้องกันหนอนเจาะเมล็ดทุเรียน
 - โครงการที่ ๔ โครงการพัฒนาสินค้าเกษตรตามระบบคุณภาพและมาตรฐาน GAP
 - โครงการที่ ๕ โครงการลดต้นทุนการผลิตทุเรียนด้วยระบบนวัตกรรมการชักนำระบบราก (Reborn Root Ecosystem : RRE)

กลยุทธ์ที่ ๒ ประชาสัมพันธ์สร้างการรับรู้

โครงการที่ ๑ โครงการรณรงค์ป้องกันและกำหนดอนาคตเจเนอเรชัน

๑.๑.๓ ลองกอง

๑) เป้าหมาย/เป้าประสงค์ (สิ่งที่คาดหวังหรือผลสำเร็จที่จะให้เกิด)

- เพื่อให้เกษตรกรมีคุณภาพชีวิตดีขึ้น อาชีพมั่นคง และรายได้จากการทำการเกษตร

เพิ่มขึ้น

- เพื่อให้เกษตรกรผู้ปลูกลองกองได้รับการรับรองมาตรฐาน GAP

- เพื่อให้ภาคเกษตรกรรมได้รับองค์ความรู้ใหม่ๆ และสามารถนำไปปฏิบัติเพื่อให้เกิด

ประสิทธิภาพในการประกอบอาชีพ

๒) กลยุทธ์/วิธีการดำเนินงาน (วิธีการที่จะต้องทำหรือทำอย่างไรเพื่อให้เกิดผลสำเร็จตามเป้าประสงค์)

กลยุทธ์ที่ ๑ กลยุทธ์สร้างองค์ความรู้และถ่ายทอดให้แก่เกษตรกรอย่างทั่วถึงและยั่งยืน

โครงการที่ ๑ โครงการส่งเสริมและพัฒนากลุ่มเกษตรกร

โครงการที่ ๒ โครงการระบบส่งเสริมการเกษตรแบบแปลงใหญ่ (ลองกอง)

โครงการที่ ๓ โครงการพัฒนาสินค้าเกษตรตามระบบคุณภาพและมาตรฐาน GAP

โครงการที่ ๔ โครงการส่งเสริมและถ่ายทอดเทคโนโลยีการป้องกันกำจัดศัตรูพืช

กลยุทธ์ที่ ๒ กลยุทธ์ประชาสัมพันธ์สร้างการรับรู้

โครงการที่ ๑ โครงการรณรงค์ป้องกันกำจัดศัตรูพืช

๑.๒ พัฒนาเกษตรกร/กลุ่ม/องค์กร

๑.๒.๑ YSF

๑) เป้าหมาย/เป้าประสงค์ (สิ่งที่คาดหวังหรือผลสำเร็จที่จะให้เกิด)

- เพื่อให้เกษตรกรและองค์กรเกษตรกรได้รับองค์ความรู้ใหม่ๆ และสามารถนำไปปฏิบัติ

เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพในการประกอบอาชีพ

- เพื่อสร้างเกษตรกรรุ่นใหม่ให้มีความรู้เข้าสู่ภาคการเกษตร

๒) กลยุทธ์/วิธีการดำเนินงาน(วิธีการที่จะต้องทำหรือทำอย่างไรเพื่อให้เกิดผลสำเร็จ)

กลยุทธ์ที่ ๑ พัฒนาเยาวชนภาคเกษตรให้มีความรู้ตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อสร้างเกษตรกรรุ่นใหม่

โครงการที่ ๑ โครงการฝึกอบรมเพื่อพัฒนาและสร้างเกษตรกรรุ่นใหม่

๑.๒.๒ วิสาหกิจชุมชน

๑) เป้าหมาย/เป้าประสงค์

- เพื่อเพิ่มองค์ความรู้ เกษตรกรสามารถพึ่งพาตนเองได้ และมีรายได้เพิ่มขึ้น

- เพื่อให้เกษตรกรมีองค์ความรู้ใหม่ๆ เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพในการประกอบอาชีพ

- เพื่อสร้างเกษตรกรรุ่นใหม่ เข้าสู่ภาคการเกษตร

๒) กลยุทธ์/วิธีการดำเนินงาน(วิธีการที่จะต้องทำหรือทำอย่างไรเพื่อให้เกิดผลสำเร็จ)

กลยุทธ์ที่ ๑ การสร้างมูลค่าเพิ่ม

โครงการที่ ๑ โครงการพัฒนาบรรจุภัณฑ์

๑.๓ พัฒนาพื้นที่ และทรัพยากรการเกษตร

๑.๓.๑ ที่ดิน

เป้าหมาย/เป้าประสงค์

- เพื่อเสริมสร้างจิตสำนึกให้แก่เกษตรกรในการไม่เผาเศษวัสดุเหลือใช้จากการเกษตรในไร่นา
- เพื่อรณรงค์ให้มีการปรับปรุงบำรุงดินด้วยอินทรีย์วัตถุ

กลยุทธ์/วิธีการดำเนินงาน ส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อมและการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ

กลยุทธ์ที่ ๑ ส่งเสริมให้มีการปรับปรุงบำรุงดินโดยการรณรงค์ให้เกษตรกรไม่เผา และมีการปลูกพืชปุ๋ยสด

โครงการที่ ๑ โครงการรณรงค์ลดการเผาเศษวัสดุการเกษตรในไร่นา

โครงการที่ ๒ โครงการผลิตปุ๋ยหมักจากเศษวัสดุการเกษตร

กลยุทธ์ที่ ๒ การเพิ่มความอุดมสมบูรณ์ของดินและอนุรักษ์ดิน

โครงการที่ ๑ โครงการส่งเสริมการปลูกพืชปุ๋ยสด

โครงการที่ ๒ โครงการผลิตปุ๋ยหมัก

โครงการที่ ๓ โครงการส่งเสริมและสนับสนุนการใช้สารเคมีอย่างถูกต้อง และเหมาะสม

กลยุทธ์ที่ ๓ การป้องกันกำจัดศัตรูพืช

โครงการที่ ๑ โครงการส่งเสริมการผลิตและการใช้สารชีวภัณฑ์

๑.๓.๒ แหล่งน้ำ

เป้าหมาย/เป้าประสงค์

- เพื่อให้เกษตรกรมีน้ำใช้ในการเกษตรอย่างเหมาะสม และเพียงพอ

กลยุทธ์/วิธีการดำเนินงาน พัฒนาแหล่งน้ำเพื่อใช้ในการเกษตร

กลยุทธ์ที่ ๑ ส่งเสริมให้เกษตรกรมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการน้ำอย่างมีประสิทธิภาพ

โครงการที่ ๑ โครงการขุดสระน้ำขนาดเล็ก

โครงการที่ ๒ โครงการจัดตั้งกลุ่มผู้ใช้น้ำบาดาลเพื่อการเกษตร

๒. ตารางสรุปโครงการและงบประมาณตามแผนพัฒนาการเกษตรระดับอำเภอ/ตำบล

ประเภท/ด้าน	โครงการ	วัตถุประสงค์	เป้าหมาย	พื้นที่ดำเนินการ (ระบุหมู่บ้าน/ตำบล เป้าหมาย)	วิธีดำเนินงาน	ปริมาณงาน/งบประมาณ										ผู้รับผิดชอบ
						ปี ๒๕๖๖		ปี ๒๕๖๗		ปี ๒๕๖๘		ปี ๒๕๖๙		ปี ๒๕๗๐		
						งาน	งปม.	งาน	งปม.	งาน	งปม.	งาน	งปม.	งาน	งปม.	
พัฒนาการผลิต สินค้า	๑. โครงการส่งเสริมและ พัฒนาการผลิตข้าว	- เพื่อให้เกษตรกร มีคุณภาพชีวิตดีขึ้น - ลดต้นทุนและ เพิ่มผลผลิต	๒๐ ราย	ม.๑, ๒, ๓, ๔, ๕, ๙, ๑๐, ๑๑, ๑๓ และ ๑๔ ต.บ้านตึก	- อบรมให้ ความรู้ - แปลงเรียนรู้	๒	๒๕,๐๐๐	๒	๒๕,๐๐๐	๒	๒๕,๐๐๐	๒	๒๕,๐๐๐	๒	๒๕,๐๐๐	อบต.บ้านตึก
	๒. โครงการส่งเสริมและ พัฒนาการผลิตทุเรียน	- เพื่อเกษตรกรมี องค์ความรู้ และ นำไปปฏิบัติเพื่อให้ เกิดประสิทธิภาพ ในการประกอบ อาชีพ	๒๐ ราย	ต.บ้านตึก	- อบรมให้ ความรู้ - แปลงเรียนรู้	๒	๒๕,๐๐๐	๒	๒๕,๐๐๐	๒	๒๕,๐๐๐	๒	๒๕,๐๐๐	๒	๒๕,๐๐๐	อบต.บ้านตึก
	๓. โครงการพัฒนาสินค้า เกษตรตามระบบคุณภาพ และมาตรฐาน GAP	- ยกระดับคุณภาพ สินค้าเกษตร	๒๐ ราย	ต.บ้านตึก	- อบรมให้ ความรู้ - แปลงเรียนรู้	๒	๒๕,๐๐๐	๒	๒๕,๐๐๐	๒	๒๕,๐๐๐	๒	๒๕,๐๐๐	๒	๒๕,๐๐๐	อบต.บ้านตึก
	๔. โครงการส่งเสริมและ ถ่ายทอดเทคโนโลยีการ ป้องกันหนอนเจาะเมล็ด ทุเรียน	- เพื่อเกษตรกรมี องค์ความรู้ และ นำไปปฏิบัติเพื่อให้ เกิดประสิทธิภาพ ในการประกอบ อาชีพ	๒๐ ราย	ต.บ้านตึก	- อบรมให้ ความรู้ - แปลง เรียนรู้	๒	๒๕,๐๐๐	๒	๒๕,๐๐๐	๒	๒๕,๐๐๐	๒	๒๕,๐๐๐	๒	๒๕,๐๐๐	อบต.บ้านตึก
	๕.โครงการลดต้นทุนการ ผลิตทุเรียนด้วยระบบ นวัตกรรมการชักนำระบบ ราก (Reborn Root Ecosystem : RRE)	- เพื่อเกษตรกรมี องค์ความรู้ และ นำไปปฏิบัติเพื่อให้ เกิดประสิทธิภาพ	๒๐ ราย	ต.บ้านตึก	- อบรมให้ ความรู้ - แปลงเรียนรู้	๒	๒๕,๐๐๐	๒	๒๕,๐๐๐	๒	๒๕,๐๐๐	๒	๒๕,๐๐๐	๒	๒๕,๐๐๐	อบต.บ้านตึก

		ในการประกอบอาชีพ														
พัฒนาเกษตรกร/กลุ่ม/องค์กร	๑. โครงการฝึกอบรมเพื่อพัฒนาและสร้างเกษตรกรรุ่นใหม่	-เพื่อสร้างเกษตรกรรุ่นใหม่ให้มีความรู้เข้าสู่ภาคเกษตร	๒๐ ราย	ต.บ้านดึก	- อบรมให้ความรู้ - ศึกษาดูงาน	๒	๒๕,๐๐๐	๒	๒๕,๐๐๐	๒	๒๕,๐๐๐	๒	๒๕,๐๐๐	๒	๒๕,๐๐๐	อบต.บ้านดึก
	๒. โครงการพัฒนาบรรจุภัณฑ์แก้วสข.	- เพื่อสร้างมูลค่าเพิ่ม	๒๐ ราย	ต.บ้านดึก	- อบรมให้ความรู้ - สนับสนุนบรรจุภัณฑ์	๒	๒๕,๐๐๐	๒	๒๕,๐๐๐	๒	๒๕,๐๐๐	๒	๒๕,๐๐๐	๒	๒๕,๐๐๐	อบต.บ้านดึก

บรรณานุกรม

ภาคผนวก

โครงการส่งเสริมการผลิตข้าวเพื่อผ่านการรับรองมาตรฐาน GAP

หลักการและเหตุผล

การปฏิบัติทางการเกษตรที่ดีและเหมาะสม (Good Agriculture Practices) หมายถึง แนวทางในการทำการเกษตร เพื่อให้ได้ผลผลิตที่มีคุณภาพดีตรงตาม มาตรฐานที่กำหนด ได้ผลผลิตสูงคุ้มค่าการลงทุนและกระบวนการผลิตจะต้องปลอดภัยต่อเกษตรกรและผู้บริโภค มีการใช้ทรัพยากรที่เกิดประโยชน์สูงสุด เกิดความยั่งยืนทางการเกษตรและไม่ทำให้เกิดมลพิษต่อสิ่งแวดล้อม

การผลิตสินค้าของเกษตรกรตำบลบ้านตึก ในช่วงที่ผ่านมาเกษตรกรไม่เห็นถึงความสำคัญเรื่องการรับรองมาตรฐานสินค้าเกษตร เนื่องจากไม่เห็นผลแตกต่างอย่างเป็นรูปธรรม แต่เนื่องจากภาวะการแข่งขันทาง การตลาด ที่มีสูงขึ้น ในอนาคตคุณภาพของสินค้าจึงต้องวัดกันที่ระดับการรับรองกระบวนการผลิต เพื่อให้เกษตรกรสามารถยกระดับราคาสินค้าผลผลิตของตนเอง เพื่อความยั่งยืนในการประกอบอาชีพเกษตรกรรม

วัตถุประสงค์

๑. เพื่อส่งเสริมและพัฒนาผลิตทุเรียน
๒. เพื่อให้เกษตรกรได้รับการรับรองมาตรฐานสินค้าเกษตรปลอดภัย (GAP)

เป้าหมาย

เกษตรกร ๕๐ ราย

พื้นที่ดำเนินการ

ตำบลบ้านตึก

ระยะเวลาดำเนินงาน

เดือนมกราคม ๒๕๖๘ เป็นต้นไป

วิธีการดำเนินงาน

๑. คัดเลือกเกษตรกรที่มีความสนใจและมีความพร้อมเข้าร่วมโครงการ
๒. จัดเวทีถ่ายทอดความรู้
๓. ตรวจรับรองมาตรฐาน
๔. ติดตามและประเมินผล

งบประมาณ วัสดุ / แผนการใช้เงิน

๑. ค่าการจัดอบรม จำนวน ๒ ครั้ง เป็นเงิน ๒๐,๐๐๐ บาท
๒. ค่าวิทยากร และเอกสารในการฝึกอบรม

ผลตอบแทนของโครงการ/กิจกรรม

๑. เกษตรกรมีองค์ความรู้ด้านการผลิตพืชปลอดภัย
๒. เกษตรกรได้รับการรับรองมาตรฐานสินค้าเกษตรปลอดภัย (GAP) จำนวน ๕๐ ราย

ผู้รับผิดชอบโครงการ

ศูนย์บริการและถ่ายทอดเทคโนโลยีระดับตำบล / องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านตึก / สำนักงานเกษตรอำเภอศรีสัชนาลัย